



International Professional  
Practices Framework

Supplemental Guidance

**GTAG**<sup>®</sup>

Global Technology  
Audit Guide

# การประเมินความเสี่ยงด้าน ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ บทบาทของแนวป้องกัน 3 ชั้น

## สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร .....	3
บทนำและนัยสำคัญทางธุรกิจ .....	5
ความเสี่ยงที่สำคัญและภัยคุกคามที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ .....	7
แนวป้องกันสามชั้น: บทบาทและภาระหน้าที่ .....	8
เจ้าของและกิจกรรมที่สำคัญของแนวป้องกันชั้นที่หนึ่ง .....	9
วิธีการควบคุมภัยคุกคามทางไซเบอร์โดยทั่วไป .....	11
เจ้าของและกิจกรรมที่สำคัญของแนวป้องกันชั้นที่สอง .....	13
ปัญหาที่ซ่อนอยู่ของแนวป้องกันชั้นที่หนึ่งและชั้นที่สอง .....	15
บทบาทของหน่วยงานตรวจสอบภายในในฐานะที่เป็นแนวป้องกันชั้นที่สาม .....	16
ของเขตการตรวจสอบภายในและการทำงานร่วมกัน .....	22
แนวทางหนึ่งในการประเมินความเสี่ยงและวิธีการควบคุมความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ .....	24
กรอบโครงสร้างการประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ .....	24
องค์ประกอบที่ 1: การกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ .....	24
องค์ประกอบที่ 2: ทะเบียนสินทรัพย์สารสนเทศ .....	25
องค์ประกอบที่ 3: การตั้งค่าความปลอดภัยที่เป็นมาตรฐาน .....	27
องค์ประกอบที่ 4: การบริหารการเข้าถึงสารสนเทศ .....	27
องค์ประกอบที่ 5: การตอบสนองและการฟื้นฟูอย่างรวดเร็ว .....	28
องค์ประกอบที่ 6: การติดตามดูแลอย่างต่อเนื่อง .....	28
บทบาทของ CAE ในการรายงานการให้ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหาร	
และองค์คณะที่ทำหน้าที่กำกับดูแลอื่น .....	31
ภาคผนวก ก มาตรฐานหลักการตรวจสอบภายในสากล .....	33
ภาคผนวก ข ข้อเสนอแนะการตรวจสอบภายในสากลที่เกี่ยวข้อง .....	35
ภาคผนวก ค นิยามแนวคิดหลัก .....	36
ภาคผนวก ง ข้อควรพิจารณาในการตรวจสอบภายในด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ .....	38
ผู้เขียน/ผู้สนับสนุนข้อมูล .....	43

## บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

องค์กรทุกประเภทกำลังเสี่ยงต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์มากขึ้น เนื่องจากองค์กรพึ่งพาการใช้คอมพิวเตอร์ เครื่องข่าย โปรแกรม และระบบงาน/แอปพลิเคชัน สื่อสังคมออนไลน์ และข้อมูล ที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ การละเมิดด้านความปลอดภัยสามารถส่งผลกระทบต่อองค์กรและลูกค้าขององค์กรทั้งในด้านการเงินและชื่อเสียง การเชื่อมต่อกันได้ทั่วโลกและการเข้าถึงสารสนเทศโดยผู้ใช้งานภายนอกองค์กรเพิ่มความเสี่ยงมากไปกว่าที่เคยมีมาในอดีตซึ่งได้รับการจัดการด้วยวิธีการควบคุมทั่วไป (General Control) และการควบคุมระบบงาน (Application Control) การพึ่งพาขององค์กรต่อระบบสารสนเทศและการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ ทำให้การประเมินการควบคุมทั่วไปและการควบคุมระบบงานแบบดั้งเดิมนั้นไม่เพียงพอที่จะให้ความเชื่อมั่นด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ได้

ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์จะหมายถึงเทคโนโลยี กระบวนการ และวิธีปฏิบัติที่ได้รับการออกแบบให้ปกป้องสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศขององค์กร (คอมพิวเตอร์ เครื่องข่าย โปรแกรม และข้อมูล) จากการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต ความถี่และความรุนแรงของการโจมตีทางไซเบอร์ที่กำลังเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทำให้การบริหารความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ที่ดีขึ้นเป็นสิ่งจำเป็น

หน่วยงานตรวจสอบภายในมีบทบาทที่สำคัญยิ่ง ในการประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ขององค์กร โดยพิจารณาว่า:

- ใครที่มีสิทธิเข้าถึงสารสนเทศที่มีคุณค่ามากที่สุดขององค์กรได้?
- สินทรัพย์ใดที่น่าจะเป็นเป้าหมายที่จะถูกโจมตีทางไซเบอร์ได้มากที่สุด
- ระบบใดที่จะเกิดความเสียหายที่มีนัยสำคัญมากที่สุดหากมีช่องโหว่
- ข้อมูลใดถ้ามีผู้ซึ่งไม่ได้รับอนุญาตได้รับไปแล้ว จะทำให้เกิดการสูญเสียด้านการเงินและความสามารถในการแข่งขัน เกิดปัญหาที่เกี่ยวข้องทางกฎหมายตามมา หรือเสียชื่อเสียงขององค์กร
- ผู้บริหารมีการเตรียมตัวเพื่อตอบสนองได้ในเวลาที่เหมาะสม หากเกิดเหตุการณ์ซึ่งเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ขึ้น แล้วหรือไม่

แนวปฏิบัตินี้จะพุดคุยถึงบทบาทของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ซึ่งรวมถึง:

- บทบาท CAE (Chief Auditing Executives - CAE) ที่เกี่ยวข้องกับการให้ความเชื่อมั่น การกำกับดูแล ความเสี่ยง และภัยคุกคามทางไซเบอร์
- การประเมินความเสี่ยงตามธรรมชาติ (Inherent Risks) และภัยคุกคาม (Threats)
- บทบาทและภาระหน้าที่ของแนวป้องกันชั้นแรก ชั้นที่สอง และชั้นที่สาม ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแล
- ช่องว่างของการให้ความเชื่อมั่นอาจเกิดขึ้นที่ใดได้บ้าง
- ภาระหน้าที่ในการรายงานของหน่วยงานตรวจสอบภายใน

นอกจากนี้แล้ว แนวปฏิบัติฉบับนี้ได้สำรวจถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ๆ และภัยคุกคามทั่วไปที่แนวป้องกันทั้ง 3 ชั้นได้เผชิญ และนำแนวทางอย่างตรงไปตรงมาในการประเมินความเสี่ยงและวิธีการควบคุมด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

## บทนำและนัยสำคัญทางธุรกิจ

ผู้ตรวจสอบภายในจำเป็นต้องมีวิธีการให้ความเชื่อมั่นที่เป็นปัจจุบันสำหรับการให้ความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ แม้ว่าการประเมินวิธีการควบคุมทั่วไปสำหรับด้าน IT (IT General Control) จะมีประโยชน์ก็ตาม แต่ก็ยังไม่เพียงพอในการให้ความเชื่อมั่นด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ เพราะว่าการควบคุมทั่วไปด้าน IT เหล่านี้ไม่เหมาะสมทั้งในด้านเวลาและความสมบูรณ์ วัตถุประสงค์พื้นฐานในการตรวจสอบภายใน เช่น ความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และการให้สิทธิยังคงมีความเกี่ยวข้องอยู่ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นจำนวนมากกำลังขับเคลื่อนให้มีความจำเป็นที่จะต้องมีแนวทางการตรวจสอบภายในที่เป็นปัจจุบันเพื่อให้ได้ข้อสรุปในการยืนยันถึงความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ที่มีคุณค่า

การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีในวันนี้ ทำให้เกิดการเข้าถึงสารสนเทศขององค์กรจากผู้ใช้งานมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม บุคคลที่สามารถได้รับสิทธิการเข้าถึงระบบสารสนเทศขององค์กรมากขึ้นโดยผ่านทางโซลูชันลูกค้า และผู้ให้บริการ ข้อมูลที่มีความหลากหลายมากขึ้นก็พร้อมใช้งานได้ทันทีเนื่องจากองค์กรหลายๆ แห่งมักจัดเก็บสารสนเทศที่อ่อนไหวและเป็นความลับจำนวนมากไว้ในโครงสร้างพื้นฐานเสมือนจริง (Virtualized Infrastructure) ที่สามารถเข้าถึงได้โดยผ่านการประมวลผลแบบคลาวด์ (Cloud Computing)

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อแนวทางการตรวจสอบภายในคือ การเพิ่มขึ้นของจำนวนอุปกรณ์ที่สามารถเชื่อมต่อและมีส่วนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลอยู่เสมอ (เป็นที่รู้จักกันในนาม “อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง” หรือ “Internet of Things”) เมื่อองค์กรต่างๆ อยู่ในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalize) และเว็บขององค์กรที่เกี่ยวกับพนักงาน ลูกค้า และผู้ให้บริการซึ่งเป็นบุคคลที่สามารถได้ขยายออกไป ความคาดหวังที่จะเข้าถึงสารสนเทศขององค์กรได้อย่างสม่ำเสมอก็มีเพิ่มขึ้นอีกด้วย คนรุ่นใหม่ที่เกิดมาในยุคดิจิทัล (Digital Natives)<sup>1</sup> คาดหวังที่จะเข้าถึงข้อมูลแบบเรียลไทม์ (Real-time Access) ได้จากทุกๆ ที่

ภัยคุกคามที่ไม่คาดคิดอาจเกิดขึ้นมาได้จาก ความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นมิตรระดับโลก (Hostile global relationships) กลุ่มแฮกเกอร์ที่ร่วมกันกระทำความผิด (Organized Hackers) บุคคลภายในองค์กร (Insiders) รวมถึงซอฟต์แวร์และบริการที่ไม่ได้มาตรฐาน ระเบียบพิธีการ (protocol) ด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์อาจซับซ้อนมากขึ้น ในขณะที่ข้อกำหนดและมาตรฐานของทางการเกี่ยวกับการเปิดเผยเหตุการณ์หรือ

<sup>1</sup> คำว่า “digital native” ได้ถูกใช้ในปี 2544 ในบทความเรื่อง “Digital Natives Digital Immigrants” โดยที่ปรึกษาทางการศึกษาและผู้เขียน ชื่อ Marc Prensky ใช้กล่าวถึง คนในรุ่นที่เติบโตมากับการใช้ภาษาดิจิทัลของ คอมพิวเตอร์ วิดีโอเกม สื่อสังคม และสิ่งอื่นๆ ที่คล้ายกัน

การละเมิดด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ยังคงเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ความสำคัญของการตรวจพบและสื่อสารเหตุการณ์ความเสี่ยงภายในเวลาที่กำหนดไว้ มีน้ำหนักมากกว่าคุณค่าในเชิงป้องกันของวิธีการควบคุมทั่วไปด้าน IT ที่เป็นแบบดั้งเดิมและอยู่รอบๆ

เพื่อตอบสนองกับความเสี่ยงใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น CAE ทั้งหลายได้เผชิญกับความท้าทายในการให้ความมั่นใจว่าผู้บริหารได้นำวิธีการควบคุมเชิงป้องกันและตรวจพบมาใช้งาน CAE ต้องสร้างแนวทางการตรวจสอบภายในที่ชัดเจนเพื่อประเมินความเสี่ยงและความสามารถในการตอบสนองของผู้บริหารด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ โดยมุ่งเน้นถึงเวลาตอบสนองที่สั้นขึ้น CAE ควรที่จะใช้ประโยชน์จากความเชี่ยวชาญของผู้ที่อยู่ในแนวป้องกันชั้นที่หนึ่งและชั้นที่สอง เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

## ความเสี่ยงที่สำคัญและภัยคุกคามที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์เกี่ยวข้องกับระบบที่สนับสนุนวัตถุประสงค์ขององค์กรที่เกี่ยวกับประสิทธิผล และประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ความน่าเชื่อถือของรายงานภายในและภายนอก และการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่บังคับใช้ องค์กรมักจะออกแบบ และนำเอาวิธีการควบคุมด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์มาใช้ทั่วทั้งองค์กรเพื่อปกป้องความถูกต้องสมบูรณ์ (Integrity) ความลับ (Confidentiality) และความพร้อมใช้ (Availability) ของสารสนเทศ

การโจมตีทางไซเบอร์ยังคงดำเนินต่อไปด้วยเหตุผลหลายประการซึ่งได้แก่ การทุจริตด้านการเงิน การขโมยข้อมูล หรือใช้ข้อมูลในทางที่ผิด สาเหตุที่เกิดจากนักเคลื่อนไหว (Activist Causes) ต้องการทำให้ระบบคอมพิวเตอร์ไม่สามารถทำงานได้ และต้องการทำลายโครงสร้างพื้นฐานและบริการที่สำคัญของรัฐบาลหรือองค์กร แหล่งที่มาของภัยคุกคามทางไซเบอร์โดยทั่วไปทั้ง 5 แหล่ง ได้แสดงไว้ในตารางที่ 1

เพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่เกี่ยวข้องกับองค์กร เป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องระบุว่าสารสนเทศอะไรที่มีค่าต่อบุคคลภายนอก หรือทำให้เกิดการหยุดชะงักที่มีนัยสำคัญถ้าหากมันไม่พร้อมใช้งาน หรือเกิดความเสียหายขึ้น นอกจากนี้แล้ว เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องระบุว่าสารสนเทศอะไรที่จะส่งผลให้เกิดความเสียหายด้านการเงินและการแข่งขัน หรือชื่อเสียงขององค์กร ถ้าบุคคลอื่นได้มันไป หรือถูกนำไปเปิดเผยต่อสาธารณชน

ตัวอย่างของสารสนเทศที่ควรนำมาพิจารณา ประกอบด้วย ข้อมูลลูกค้าและพนักงาน สิทธิทางปัญญาห่วงโซ่อุปทาน คุณภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ เงื่อนไขในสัญญาและการกำหนดราคา การวางแผนเชิงกลยุทธ์ และข้อมูลด้านการเงิน

อุตสาหกรรมที่องค์กรดำเนินธุรกิจอยู่ก่อให้เกิดบริบทที่สำคัญในการระบุภัยคุกคามทางไซเบอร์ ตัวอย่างเช่น ผู้ค้าปลีกอาจเน้นที่การปกป้องข้อมูลลูกค้าและทำให้มั่นใจว่าการบริการลูกค้าจะไม่หยุดชะงัก ทรัพย์สินทาง

**ตารางที่ 1: แหล่งที่มาของภัยคุกคามทางไซเบอร์ทั่วไป 5 แหล่ง**

- ประเทศ-รัฐ
- อาชญากรรมในโลกไซเบอร์
- แฮกเกอร์นักเคลื่อนไหว (Hacktivists)  
บุคคลที่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในการโจมตีเป้าหมาย เพื่อแสดงความคิดเห็นในทางสังคมหรือการเมือง
- บุคคลภายในองค์กรและผู้ให้บริการ  
ผู้พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่ไม่ได้มาตรฐาน

ปัญญาอาจเป็นเรื่องที่ต้องเป็นกังวลที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับองค์กรที่เป็นศูนย์กลางด้านวิจัยและพัฒนา ผู้ผลิตอาจเน้นเรื่องของความน่าเชื่อถือและประสิทธิภาพของระบบการผลิตและห่วงโซ่อุปทาน รวมทั้งคุณภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ บริษัทที่ให้บริการทางวิชาชีพอาจจะต้องระวังมากที่สุดในเรื่องสารสนเทศในทางการค้าซึ่งละเอียดอ่อนที่มีอยู่ในสัญญาและโมเดลต้นทุนทางการเงิน (Financial Costing Models.)

## แนวป้องกันสามชั้น: บทบาทและภาระหน้าที่

สมาคมผู้ตรวจสอบภายใน (IIA) ได้ออกเอกสารแสดงจุดยืน (Position Paper) ซึ่งแสดงถึงแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อปรับปรุงประสิทธิผลและประสิทธิภาพของหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับความเสี่ยงและการควบคุมภายในองค์กรที่ชื่อว่า “แนวป้องกัน 3 ชั้นสำหรับการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมที่มีประสิทธิผล” ตีพิมพ์เมื่อมกราคม 2556 ขั้นตอนที่สำคัญยิ่งในการประเมินบทบาทหน่วยงานตรวจสอบภายในที่เกี่ยวกับเรื่องความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ก็คือการทำให้อุ่นใจได้ว่า แนวป้องกันทั้ง 3 ชั้น ได้มีการแบ่งแยกหน้าที่กันอย่างเหมาะสมและดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยิ่งไปกว่านั้น ระเบียบพิธีการ (protocol) ในการยกระดับปัญหาควรจะได้รับกำหนดขึ้นมาเพื่อระบุบทบาทและภาระหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการระบุและยกระดับการจัดการความเสี่ยงที่สูงเกินไปจากระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ ซึ่งหมายถึงระดับความเสี่ยงที่องค์กรเต็มใจจะยอมรับ

ในฐานะที่เป็นแนวป้องกันชั้นแรก ผู้บริหารเป็นเจ้าของและบริหารข้อมูล กระบวนการ ความเสี่ยง และวิธีการควบคุม สำหรับเรื่องความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์นั้นมักตกเป็นหน้าที่ของผู้ดูแลระบบและบุคคลอื่นที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลความปลอดภัยของสินทรัพย์ขององค์กร กิจกรรมทั่วไปของแนวป้องกันชั้นแรกมีอยู่ในตารางที่ 2 หน้า 10

แนวป้องกันชั้นที่สองประกอบด้วยหน่วยงานที่ดูแลเรื่องความเสี่ยง การควบคุม และหน่วยงานที่กำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎระเบียบซึ่งมีภาระหน้าที่ในการทำให้มั่นใจได้ว่า กระบวนการและวิธีการควบคุมของแนวป้องกันชั้นแรกยังมีคงมีอยู่และดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานเหล่านี้อาจรวมถึงกลุ่มคนต่างๆ ที่มีภาระหน้าที่ในการทำให้มั่นใจว่า การบริหารความเสี่ยง และการเฝ้าระวังความเสี่ยงและภัยคุกคามในโลกความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์มีประสิทธิภาพ หน้าที่งานทั่วไปที่ดำเนินการโดยแนวป้องกันชั้นที่สองได้แสดงไว้ในตารางที่ 3 หน้า 13



ในฐานะที่เป็นแนวป้องกันขั้นที่สาม หน่วยงานตรวจสอบภายในจะให้ความเชื่อมั่นด้วยความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมแก่ผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการในเรื่องการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และวิธีการควบคุม การให้ความเชื่อมั่นนี้รวมถึง การประเมินประสิทธิผลของกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมที่ดำเนินการโดยแนวป้องกันขั้นแรกและขั้นที่สองในการบริหารและบรรเทาความเสี่ยงและภัยคุกคามด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ กิจกรรมต่างๆ ไปที่ดำเนินการโดยแนวป้องกันขั้นที่สามได้แสดงให้เห็นคร่าวๆ ในตารางที่ 4 หน้า 17

## เจ้าของและกิจกรรมที่สำคัญของแนวป้องกันขั้นที่หนึ่ง (First Line of Defense)

แนวป้องกันขั้นแรกประกอบด้วยผู้จัดการด้านปฏิบัติการซึ่งเป็นเจ้าของและบริหารความเสี่ยงและวิธีการควบคุม และนำเอาวิธีการแก้ไขมาใช้ปฏิบัติเพื่อจัดการแก้ไขข้อบกพร่องของกระบวนการและการควบคุมองค์กรอาจกำหนดให้มีตำแหน่งต่างๆ ได้ แต่ต้องให้มีความตระหนักเรื่องความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ไว้ในจิตใจ

หัวหน้างานด้านเทคโนโลยี (Chief technology officer - CTO) โดยทั่วไป มักจะรับผิดชอบในการให้ความรู้และทิศทางเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่มีอยู่เพื่อขับเคลื่อนพันธกิจขององค์กรและบ่อยครั้งก็จะมีภาระหน้าที่ในการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาขององค์กรด้วย ภาระหน้าที่ของ CTO อาจรวมถึงการทำให้มั่นใจได้ว่า องค์กรมีการเตรียมตัวสำหรับระยะต่อไปของพัฒนาการทางเทคโนโลยีที่จะช่วยทำให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขัน การเปลี่ยนแปลงทางกลยุทธ์ และนวัตกรรม

องค์กรอาจว่าจ้างหัวหน้างานด้านความมั่นคงปลอดภัย (Chief Security Officer - CSO) หัวหน้างานด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (Chief information security officer - CISO) หรือบุคคลอื่นใดให้มีภาระหน้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

CSO หรือ CISO ในฐานะที่เป็นเสาหลักสำคัญในการระบุและทำความเข้าใจภัยคุกคามทางไซเบอร์ จะสร้างและนำกลยุทธ์ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์มาปรับใช้ และบังคับใช้นโยบายและวิธีปฏิบัติ พวกเขา มักจะรับบทบาทผู้นำในการพัฒนาโครงการ (Programs) การกำกับดูแล เพื่อพิสูจน์ว่าสินทรัพย์ขององค์กรและข้อมูลของผู้มีส่วนได้เสียได้รับการปกป้องอย่างเหมาะสม

หัวหน้างานด้านสารสนเทศ (Chief Information Officer - CIO) อาจได้รับการว่าจ้างให้ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนความได้เปรียบทางการแข่งขัน และการเปลี่ยนแปลงทางกลยุทธ์ตลอดทั่วทั้งองค์กร CIO สามารถรับภาระหน้าที่ในการพัฒนาโครงการความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ การดำเนินการโครงการฝึกอบรมด้านความมั่นคงปลอดภัยทั่วองค์กร และพัฒนานโยบายความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

CTO CSO CISO และ CIO ทำงานร่วมกับประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) และผู้บริหารระดับสูงท่านอื่นๆ ในการต่อสู้กับอาชญากรรมทางไซเบอร์และการโจมตีทางไซเบอร์ที่เกี่ยวข้อง ถ้าหน่วยงานอื่นในองค์กรมีภาระหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีของตนเอง หน่วยงานเหล่านี้ก็ต้องทำหน้าที่ในการออกแบบและนำวิธีการควบคุมที่เหมาะสมมาใช้เพื่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยในเทคโนโลยีและข้อมูลของพวกเขา พร้อมทั้งประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่ทำหน้าที่ประเมินความเสี่ยงภายในองค์กร

## ตารางที่ 2: กิจกรรมทั่วไปของแนวป้องกันขั้นแรก

- บริหารงานเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติ อบรม และทดสอบด้านความมั่นคงปลอดภัย
- คงไว้ซึ่งการตั้งค่าอุปกรณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัย ซอฟต์แวร์ที่มีความเป็นปัจจุบัน และการปรับปรุงซอฟต์แวร์ในส่วนที่ค้นพบว่ามีจุดอ่อน (Security Patch)
- นำระบบตรวจจับการบุกรุกมาปรับใช้งาน และดำเนินการทดสอบการเจาะระบบ
- จัดตั้งค่า (Configure) เครือข่ายอย่างมั่นคงปลอดภัยเพื่อให้บริหารและปกป้องกระแสข้อมูลจราจรเครือข่าย (Network traffic flow) ได้อย่างเพียงพอ
- จัดทำทะเบียนสินทรัพย์สารสนเทศ อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยี และซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้อง
- นำแผนงาน (Programs) การปกป้องและป้องกันความเสียหายข้อมูลมาปรับใช้ ด้วยการเฝ้าติดตามดูแลที่เกี่ยวข้อง
- จำกัดบทบาทการเข้าถึงเพื่อให้มีสิทธิการใช้งานให้น้อยที่สุด
- เข้ารหัสข้อมูลเมื่อมีความเป็นไปได้ที่จะทำ
- นำการบริหารช่องโหว่มาใช้ด้วยการตรวจกวาด (Scan) แบบภายในและภายนอก
- สรรหาและรักษาผู้ที่มีความสามารถซึ่งมีวุฒิบัตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

เมื่อองค์กรไม่ได้มีขนาดใหญ่มากพอที่จะสนับสนุนให้มีตำแหน่งต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นได้ แนวทางที่ใช้กันอยู่ทั่วไปก็คือ ปล่อยให้มีการรวมตัวกันของผู้จัดการด้านธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศผู้ซึ่งมีส่วนได้เสียในการตอบโต้ความเสี่ยงที่มีต่อความปลอดภัยทางไซเบอร์ที่เกี่ยวข้อง ภาระหน้าที่ที่กล่าวมาก่อนหน้านี้อาจได้รับการดูแลโดยบุคลากรเพียงหนึ่งคนหรือมากกว่านั้นที่อยู่ในแนวป้องกันขั้นแรก โดยให้อำนาจที่เหมาะสมในการดำเนินการกับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง

## วิธีการควบคุมภัยคุกคามทางไซเบอร์โดยทั่วไป (Common Cyber Threat Controls)

เนื่องจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้ถูกออกแบบมาเพื่อทำให้ระบบล่ม หรือเพื่อเก็บ/จับข้อมูล (Capture Data) ภัยคุกคามจึงมักเกิดในที่ซึ่งจัดเก็บข้อมูลสำคัญไว้ อันได้แก่ ศูนย์ข้อมูล (Data Centers) เครือข่ายภายในสภาพแวดล้อมที่ได้เก็บข้อมูลไว้ภายนอก (Externally hosted environments) และแม้กระทั่งแพลตฟอร์มเพื่อความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business continuity platforms) ไม่ว่าจะการโจมตีจะเกิดขึ้นที่ไหนก็ตาม ผลลัพธ์สุดท้ายอาจรวมถึง การละเมิดกฎหมายระเบียบข้อบังคับ ถูกปรับ เสื่อมเสียชื่อเสียง และสูญเสียรายได้

ข้อมูลที่มีความอ่อนไหวและข้อมูลที่เป็นความลับสามารถถูกจัดระดับชั้นและถูกจัดเก็บไว้ใน ภายในหรือทั้งภายในและภายนอก องค์กรส่วนใหญ่พึ่งพาเทคโนโลยีเช่น การตั้งค่าที่ปลอดภัย (secure configuration) ไฟร์วอลล์ (Firewalls) และการควบคุมการเข้าถึงซึ่งนับเป็นแนวป้องกันขั้นแรก อย่างไรก็ตาม การโจมตีเฉพาะ (Dedicated Attack) เมื่อ Firewall ทำงานหนักเกินไป ผู้โจมตีอาจเข้าถึงและอาจนำรายการที่ไม่ได้รับอนุญาตไปประมวลผลได้

เพื่อลดความเสี่ยงในการโจมตีที่เข้าถึงไฟร์วอลล์ แนวป้องกันขั้นแรกจะดำเนินการเชิงป้องกันที่ขอบเขตของเครือข่าย (perimeter of the network) มันเป็นกระบวนการที่ทำนายซึ่งเกี่ยวข้องกับการจำกัดการเข้าถึงและปิดกั้นการจราจรของข้อมูลที่ไม่ได้รับอนุญาต (Unauthorized traffic) วิธีการควบคุมเชิงตรวจพบ เช่น การเฝ้าติดตามประเมินผล ควรได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อเฝ้าระวังช่องโหว่ที่เคยพบเห็นมาก่อนโดยอาศัยข้อมูลที่ได้มาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ซอฟต์แวร์ องค์กร และเว็บไซต์ประสงค์ร้าย

หลายๆ องค์กรมีการสร้างบัญชีชั่วคราวสำหรับแพริฟิก (traffic) ที่ดี และบัญชีดำสำหรับแพริฟิกที่ถูกปิดกั้น อย่างไรก็ตาม การเฝ้าติดตามอย่างมีประสิทธิภาพและมีการปรับปรุงอยู่บ่อยๆ เป็นสิ่งสำคัญ เพราะการรับส่งข้อมูลในเครือข่ายมีลักษณะเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ถ้าผู้โจมตีสามารถเข้าถึงระบบได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปของการโจมตีคือการพยายามได้สิทธิเป็นผู้ดูแลระบบ (Administrative privileges) และปิดร่องรอยของการโจมตี

เมื่อข้อมูลได้ถูกจัดเก็บไว้ภายนอกองค์กร มันเป็นเรื่องที่สำคัญมากสำหรับองค์กรที่จะมั่นใจได้ว่า ผู้ให้บริการมีการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม ขั้นตอนแรกที่สำคัญของแนวป้องกันขั้นแรกคือการทำสัญญาที่เข้มงวดโดยกำหนดให้มี รายงานการควบคุมขององค์กรที่ให้บริการ (service organization control -- SOC) เงื่อนไขเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าตรวจสอบ สัญญาระดับของการให้บริการ (service level agreements --SLAs) และ/หรือ งานที่เกี่ยวกับการตรวจความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์โดยละเอียด นอกจากนี้ ควรระบุความคาดหวังเกี่ยวกับการรายงาน เพื่อกำหนดวิธีการป้องกันที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยของสารสนเทศไว้ด้วย

หลังจากใช้ความระมัดระวังอย่างเหมาะสมและมีการเจรจาต่อรองและลงนามแล้ว ผู้บริหารควรพิจารณาให้มีการดูแลและกำกับผู้ขาย (Vendor) ด้วยการเฝ้าติดตามประเมินผลและการรายงานตัวชี้วัดที่สำคัญเพื่อให้มั่นใจในการปฏิบัติตามสัญญาระดับการให้บริการ (SLAs) ถ้าผู้ขายไม่สามารถทำตามข้อกำหนดในสัญญา ผู้บริหารควรขอใช้สิทธิในการเข้าตรวจสอบ เรียกร้องให้มีการแก้ไขในสิ่งที่เป็นกังวลให้เสร็จภายในเวลาที่เหมาะสม บังคับใช้การคิดค่าปรับ และพิจารณาแผนในการเปลี่ยนไปใช้บริการของผู้ขายรายอื่นหากจำเป็น

ผู้บริหารต้องตื่นตัวต่อรูปแบบการโจมตีที่เกี่ยวกับวิศวกรรมทางสังคม (social engineering) ซึ่งรวมถึง อีเมลหลอกลวง (Phishing e-Mail) และ โทรศัพท์ที่ประสงค์ร้าย โดยการปลอมตัวเป็นองค์กรหรือบุคคลที่ถูกต้องตามกฎหมายที่ต้องการข้อมูลหรือการกระทำบางอย่าง ผู้โจมตีจะโน้มน้าวบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้แบ่งปันข้อมูลที่มีความอ่อนไหว ให้การรับรองระบบของผู้โจมตี (Provide System Credential) คลิกลิงค์ที่นำไปสู่เว็บไซต์หลอกลวง หรือกระทำการติดตั้งซอฟต์แวร์ประสงค์ร้ายบนเครื่องคอมพิวเตอร์ของเหยื่อ ซอฟต์แวร์ประสงค์ร้ายมีความซับซ้อนมากขึ้นเรื่อยๆ และเล็งเป้าไปที่วัตถุประสงค์หรือเครือข่ายที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้นๆ แทนที่มันได้รับการติดตั้ง มันสามารถทำซ้ำตัวเองกระจายไปทั่วเครือข่ายขององค์กร ทำให้ระบบและความพร้อมใช้หยุดชะงัก ขโมยข้อมูล และผู้โจมตีจะดำเนินการขั้นสูงขึ้นไปเพื่อการทุจริต

ซอฟต์แวร์ประสงค์ร้ายก้าวหน้าขึ้นด้วยการใช้ประโยชน์จากการขาดความตระหนักรู้ ดังนั้น การเตือนบุคลากรอยู่บ่อยๆ ให้ระวังอีเมลที่น่าสงสัยหรือไม่ปกติ การร้องขอที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน โทรศัพท์ หรือกิจกรรมของระบบ เป็นสิ่งที่สำคัญ การอบรมจะช่วยให้บุคลากรรับรู้ได้ถึงการสื่อสารที่ปลอมมา และเพื่อที่จะรายงานเหตุการณ์เหล่านั้นอย่างรวดเร็วเพื่อไปทำการค้นคว้า การยกระดับปัญหา และการหาทางแก้ไขปัญหาบทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned) และความรู้ที่ได้รับจากองค์กรอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน จะถูกนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการฝึกอบรม การสร้างความตระหนักรู้ และการนำมาตรการเชิงป้องกันอื่นๆ มาใช้เพิ่มเติมได้

## เจ้าของและกิจกรรมที่สำคัญของแนวป้องกันขั้นที่สอง (Second Line of Defense)

แนวป้องกันขั้นที่สองมักจะประกอบด้วยหน่วยงานบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับ ซึ่งมีบทบาทหลักสำคัญในการออกแบบโครงการ และสถานะเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยขององค์กร

แนวป้องกันขั้นที่สองมีภาระหน้าที่เกี่ยวกับ:

- การประเมินความเสี่ยงและความเสียหายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ และตัดสินใจสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้หรือไม่
- การเฝ้าระวังความเสี่ยงปัจจุบันและที่เกิดขึ้นใหม่ และการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายระเบียบข้อบังคับ
- ทำงานร่วมกับหน่วยงานที่อยู่ในแนวป้องกันชั้นแรกเพื่อให้มั่นใจว่า การออกแบบวิธีการควบคุมมีความเหมาะสม

ความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์มีพลังให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดมากกว่าความเสี่ยงแบบดั้งเดิมโดยส่วนใหญ่ และทำให้จำเป็นต้องตอบสนองในเวลาที่เหมาะสม ในขณะที่ความเสี่ยงและสิ่งที่เปิดรับความเสี่ยงขององค์กรเปลี่ยนแปลงไป แนวป้องกันขั้นที่สองก็มีความสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนการกำกับดูแล การดูแลให้มีการเตรียมการและการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่เพียงพอให้แก่องค์กรเพื่อตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของภัยคุกคามที่พัฒนาขึ้นเรื่อยๆ

การละเมิดความมั่นคงปลอดภัยอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ และกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของรัฐบาล

### ตารางที่ 3: กิจกรรมโดยทั่วไปของแนวป้องกันขั้นที่สอง

- ออกแบบนโยบาย อบรมและทดสอบความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์
- ดำเนินการประเมินความเสี่ยงทางไซเบอร์
- รวบรวมอัจฉริยะภัยคุกคามทางไซเบอร์
- จัดประเภทข้อมูลและออกแบบบทบาทการเข้าถึงแบบให้สิทธิที่น้อยที่สุด
- เฝ้าระวังเหตุการณ์ ตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ และการแก้ไข
- สรรหาและรักษาไว้ซึ่งผู้ที่มีความสามารถที่ได้รับวุฒิบัตรความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ประเมินความสัมพันธ์ของบุคคลภายนอก ผู้สนับสนุนปัจจัยการผลิต และผู้ให้บริการ
- วางแผน/ทดสอบความต่อเนื่องทางธุรกิจ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการทดสอบการกู้คืนความหายนะ

แนวปฏิบัติ (Practice Guide) ของสมาคมผู้ตรวจสอบภายใน (IIA) เรื่อง “งานตรวจสอบภายในและแนวป้องกันชั้นที่สอง (Internal Audit and the Second Line of Defense)” ได้ระบุว่า การดูแลและออกแบบนโยบาย มาตรฐาน และการกำหนดขีดจำกัด (limits) เป็นหลักสำคัญของแนวป้องกันชั้นที่สอง ตัวอย่างเช่น ควรกำหนดความคาดหวังและแนวทางที่ชัดเจนโดยตั้งบนพื้นฐานของชั้นความเสี่ยงของช่องโหว่ (vulnerability risk tiers) ซึ่งรวมถึง อัตราการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับที่ยอมรับได้ เพื่อให้แนวทางในการซ่อมแซม (patching) โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญก่อนที่จะยกระดับปัญหาไปยังผู้บริหารระดับสูง

แนวป้องกันชั้นที่สองควรทำงานร่วมกับแนวป้องกันชั้นแรกและชั้นที่สามอย่างใกล้ชิด เพื่อสร้างความตระหนักรู้ได้อย่างได้ผลให้กับคณะกรรมการหรือองค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแล และเพื่อให้มั่นใจว่าการรายงานเกี่ยวกับความเสี่ยงและวิธีการควบคุมด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์มีความเพียงพอและเป็นปัจจุบัน เนื่องจากแนวป้องกันชั้นที่สองทำหน้าที่และรายงานการประเมินความเสี่ยงของพวกเขา พวกเขาควรจะคงลำดับความสำคัญในเรื่องการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ให้มาเป็นลำดับแรกเสมอ นอกจากนี้ การประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์แบบเฉพาะ (Dedicated Cybersecurity) ควรจะต้องมีการดำเนินการ โดยขึ้นอยู่กับอุตสาหกรรมและประเภทขององค์กร

บทบาทของแนวป้องกันชั้นที่สองควรมีความชัดเจน ตัวอย่างเช่น ต้องทำความเข้าใจในบทบาทที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับ IT ซึ่งต้องมีบทบาทในเหตุการณ์ความเสี่ยงอย่างคล่องแคล่วรวดเร็ว และริบด่วน การทำความเข้าใจนี้ต้องทำก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์จริงขึ้น ตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญพร้อมกับขีดค้นขั้นต่ำ (threshold) ตามที่ได้ตกลงกัน สามารถใช้เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการเฝ้าติดตามดูแล กำกับดูแล และรายงาน

องค์กรจะใช้ประโยชน์จากผู้ขาย (vendor) และผู้จัดหา (suppliers) หลักในกระบวนการที่สำคัญ แนวป้องกันชั้นที่สองอาจจำเป็นต้องประเมินความสัมพันธ์กับผู้ให้บริการซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่สามเหล่านี้เกี่ยวกับความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ เนื่องจากผู้ให้บริการอาจเข้าถึงข้อมูลที่อ่อนไหวและได้รับการจัดชั้นว่าเป็นความลับได้โดยผ่านการเชื่อมต่อเครือข่ายโดยตรงหรือโดยวิธีการอื่นในการโอนข้อมูล ควรจะมีการสอบทานเงื่อนไขที่เกี่ยวกับการควบคุมทางเทคนิคและสัญญา และเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ผู้ให้บริการจะต้องจัดให้มีการให้ความเชื่อมั่นเป็นระยะๆ ด้วยการรายงานเกี่ยวกับวิธีการควบคุมความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์อย่างเพียงพอตามที่ได้ตกลงกันไว้

แนวป้องกันชั้นที่สองมีภาระหน้าที่ที่จะทำให้มั่นใจได้ว่า ผู้บริหารมีการกำกับดูแลผู้ขายซึ่งได้ถูกว่าจ้างมาในเรื่องที่เกี่ยวกับความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ การกำกับดูแลดังกล่าวโดยทั่วไปจะรวมถึงการ

ได้รับรายงานและการสอบทานรายงานเกี่ยวกับการควบคุม การติดตามประเมินผลกิจกรรมการควบคุมต่างๆ และการยกระดับปัญหาความเสี่ยงไปยังองค์กรคณะที่ทำหน้าที่กำกับดูแลภายในองค์กร เช่น คณะอนุกรรมการดูแลความเสี่ยงจากผู้ให้บริการ เมื่อผู้ให้บริการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับความคาดหวัง หรือไม่ปฏิบัติตามระดับสัญญาการให้บริการ (SLAs)

## ปัญหาที่ซ่อนอยู่ของแนวป้องกันชั้นที่หนึ่งและชั้นที่สอง

ปัญหาหรืออันตรายที่ซ่อนอยู่มักจะเกิดขึ้นเมื่อการเฝ้าระวังและการดูแลไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งในระเบียบพิธีการ (protocol) ของความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์อย่างต่อเนื่อง ภัยคุกคามและช่องโหว่ใหม่ๆ ยังคงเกิดขึ้นทุกวัน การขาดซึ่งการอบรม การให้ความรู้ และการเฝ้าติดตามดูแลเป็นประจำอย่างจริงจังจะทำให้มีการโจมตีและภัยคุกคามเกิดขึ้นต่อองค์กรและการบูรณาการระบบและข้อมูลที่สำคัญได้

เพื่อเป็นการบรรเทาความเสี่ยงนี้ หลายๆ องค์กรได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ที่มี CSO CISO และ/หรือหัวหน้างานด้านความลับส่วนบุคคล (chief privacy officer) เป็นผู้นำ ซึ่งจะมีการพบปะพูดคุยกันเป็นระยะๆ กับผู้มีส่วนได้เสียในโครงสร้างพื้นฐาน เครือข่าย และทีมงานความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ รวมไปถึงผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ วัตถุประสงค์ประการหนึ่งของคณะอนุกรรมการชุดนี้ก็คือ การทำความเข้าใจในสินทรัพย์ที่สำคัญขององค์กร การประเมินความเสี่ยง โอกาสที่จะเกิดภัยคุกคาม ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และวิธีการควบคุมที่มีอยู่ซึ่งนำมาใช้ปกป้องสินทรัพย์เหล่านี้จากการโจมตีด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ได้อย่างเพียงพอ คณะอนุกรรมการยังมีการหารือกันเกี่ยวกับภัยคุกคามที่เกิดขึ้นใหม่ๆ และมาตรการที่เกี่ยวข้องซึ่งรวมถึง ผลลัพธ์การทดสอบเจาะระบบครั้งล่าสุด ซึ่งได้ทดสอบประสิทธิผลของการปกป้องความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ด้วยการเลียนแบบการกระทำของผู้โจมตีในชีวิตจริง<sup>2</sup>

<sup>2</sup> ISCA “ภาคอภิศานส์พีพี ISACA” 69. 2015 <http://www.isaca.org/Knowledge-Center/Documents/Glossary/glossary.pdf> (เข้าดูเมื่อ 20 มิถุนายน 2559) สงวนลิขสิทธิ์ในการนำมาใช้ต้องได้รับการอนุญาต



ปัญหาที่ซ่อนอยู่อื่นๆ รวมถึงการขาดซึ่ง:

- การระบุแนวป้องกันที่ชัดเจน ซึ่งต้องทำหน้าที่ร่วมกันอย่างใกล้ชิดเพื่อให้ความมั่นใจว่าความเสี่ยงที่สำคัญได้ถูกระบุและจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนของผู้บริหารเพื่อให้มั่นใจว่ากลยุทธ์ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ได้รับความใส่ใจและสนใจอย่างเพียงพอ
- การตอบสนองในเวลาที่เหมาะสมและการวิเคราะห์สาเหตุที่แท้จริงหลังเกิดเหตุการณ์
- การกำหนดระเบียบวิธีการและภาระหน้าที่ ในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่ลุกลามเพิ่มขึ้น
- กลุ่มทักษะที่จำเป็น
- สารสนเทศและความรู้เกี่ยวกับอุตสาหกรรมเพื่อระบุความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ๆ แบบเชิงรุก
- การลงทุนหรือจัดงบประมาณด้านเวลา เงิน และทรัพยากรที่เพียงพอต่อการริเริ่มโครงการด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ประกอบด้วย การบำรุงรักษาและการซ่อมแซมจุดบกพร่องของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Patching) เป็นประจำ

### บทบาทของหน่วยงานตรวจสอบภายในในฐานะที่เป็นแนวป้องกันชั้นที่สาม (Third Line of Defense)

ในขณะที่การกำกับดูแลเป็นภาระหน้าที่หลักของคณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงขององค์กร การประเมินการกำกับดูแลเป็นบทบาทหลักของหน่วยงานตรวจสอบภายใน มาตรฐาน IIA ที่ 2110.A2<sup>3</sup> กำหนดให้หน่วยงานตรวจสอบภายในต้องทำการประเมินว่าการกำกับดูแลเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรสนับสนุนกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือไม่

หน่วยงานตรวจสอบภายในในฐานะที่เป็นแนวป้องกันชั้นที่สามมีบทบาทที่สำคัญในการประสานงานกับแนวป้องกันชั้นที่สอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับหน่วยงานด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ หน่วยงานตรวจสอบภายในอาจให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้อง:

<sup>3</sup> กรอบการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายในที่เป็นสากล (The International Professional Practices Framework (IPPF) Altamonte Springs: The Institute of Internal Auditors, Inc., 2013), 30.



- ความสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์และความเสี่ยงเกี่ยวกับองค์กร
- การจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมการตอบสนองความเสี่ยงและวิธีการควบคุม
- การตรวจสอบการบรรเทาความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ในทุกแง่มุมที่เกี่ยวข้องขององค์กร เช่น สิทธิการเข้าถึงขั้นพิเศษ การออกแบบเครือข่าย การบริหารผู้ขาย การเฝ้าติดตามประเมินผล และอื่นๆ
- การให้ความเชื่อมั่นในกิจกรรมการแก้ไขต่างๆ
- การสร้างความตระหนักด้านความเสี่ยงให้มากขึ้น และประสานงานกับหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในองค์กรซึ่งหน่วยงานที่เป็นแนวป้องกันขั้นที่แรกและขั้นที่สองขององค์กรยังพัฒนาไม่เต็มที่
- การพิสูจน์เพื่อยืนยันถึงความสมเหตุสมผลว่า การรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ได้ถูกรวมอยู่ในแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจและการดำเนินการทดสอบการกู้คืนภัยพิบัติขององค์กรแล้ว

**ตารางที่ 4: กิจกรรมทั่วไปของแนวป้องกันขั้นที่สาม**

- จัดให้มีการประเมินอย่างต่อเนื่องที่เป็นอิสระเกี่ยวกับการป้องกันและตรวจจับมาตรการที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์
- ประเมินสินทรัพย์สารสนเทศของผู้ใช้งานที่มีสิทธิการเข้าถึงสูงสำหรับการตั้งค่าความมั่นคงปลอดภัยที่เป็นมาตรฐาน เว็บไซต์ที่น่าสงสัย ซอฟต์แวร์ประสงค์ร้าย และการจรรยาบรรณข้อมูล
- ดำเนินการตรวจสอบสถานะการณติดตามของการฟื้นฟู
- ดำเนินการประเมินความเสี่ยงทางไซเบอร์ขององค์กรที่ให้บริการ บุคคลภายนอก และผู้สนับสนุนปัจจัยการผลิต (บันทึก : แนวป้องกันขั้นที่ 1 และขั้นที่สองแบ่งปันภาระหน้าที่อย่างต่อเนื่อง)

ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินความมีประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยงตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน IIA ที่ 2120 เรื่อง การบริหารความเสี่ยง บทบาทของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ก็คือการประเมินความเสี่ยงและวิธีการควบคุมด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์อย่างเป็นอิสระ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าสอดคล้องกับความเสี่ยงขององค์กร ประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับการสอบทานความเพียงพอของการทำงานของแนวป้องกันขั้นที่สองที่เกี่ยวกับกรอบโครงสร้าง มาตรฐาน การประเมินความเสี่ยง และการกำกับดูแล

นอกจากนั้น หน่วยงานตรวจสอบภายในยังต้องประเมินประสิทธิผลของวิธีการควบคุมในแนวป้องกันขั้นแรก เป็นเรื่องสำคัญที่พึงระลึกว่า วิธีการควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นพื้นฐานแต่ก็ไม่ได้ให้คำตอบ

แบบเบ็ดเสร็จในการบรรเทาความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ความซับซ้อนของความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ทำให้ต้องเพิ่มเติมชั้นของวิธีการควบคุมต่างๆ ขึ้น เช่น การเฝ้าระวังความเสี่ยง วิธีการที่ตรวจพบการใช้ประโยชน์จากจุดอ่อนหรือช่องโหว่ของระบบได้ในขณะเกิดเหตุ และการดำเนินการแก้ไขโดยทันที

เนื่องจากการให้ความเชื่อมั่นที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการประเมินแบบดั้งเดิมและแยกกันประเมินนั้น ไม่สามารถก้าวทันความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ได้ กลยุทธ์การให้ความเชื่อมั่นแบบใหม่ๆ จึงเป็นที่ต้องการ มีการใช้เทคนิคการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง (continuous auditing techniques) มากขึ้นเรื่อยๆ ในการประเมินการเปลี่ยนแปลงการตั้งค่าเพื่อความมั่นคงปลอดภัย (security configurations) ความผิดพลาดที่เกิดจากความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ๆ และแนวโน้มต่างๆ ระยะเวลาการตอบสนอง และกิจกรรมการดำเนินการแก้ไข

เพื่อเป็นการเพิ่มคุณค่าของหน่วยงานตรวจสอบภายใน CAE ควรมีวิสัยทัศน์ที่จะมองหานวัตกรรมในการให้ความเชื่อมั่นอย่างต่อเนื่องโดยผ่านทาง การประเมินในขณะทำงานดำเนินไป ซึ่งจะช่วยให้มีการสื่อสารในเชิงคาดการณ์ล่วงหน้าถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ๆ โดยสื่อสารได้ในเวลาที่เหมาะสม แนวทางการตรวจสอบเทคโนโลยีระดับโลก (GTAG) เรื่อง “การประสานการตรวจสอบอย่างต่อเนื่องและการเฝ้าติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ความเชื่อมั่นอย่างต่อเนื่อง” ได้ให้ความชัดเจนในการสร้างกลยุทธ์สำหรับการดำเนินการประเมินอย่างต่อเนื่องโดยประสานงานกับหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance functions) ในแนวป้องกันขั้นที่สอง

ตามแนวปฏิบัติ (Practice Guide) เรื่อง “การพึ่งพาผู้ให้ความเชื่อมั่นรายอื่นโดยหน่วยงานตรวจสอบภายใน” หน่วยงานตรวจสอบภายในสามารถพึ่งพาแนวป้องกันขั้นที่สองได้ถ้าผู้ตรวจสอบภายในได้มีการตรวจหรือสอบยืนยันงานใดงานหนึ่งซ้ำและได้ข้อสรุปออกมาเช่นเดียวกัน ตัวอย่างเช่น แทนที่จะทำการทดสอบการเจาะระบบซึ่งได้ทำเสร็จไปแล้วโดยหน่วยงานบริหารความเสี่ยงด้าน IT ซ้ำอีก ผู้ตรวจสอบภายในสามารถสอบถามรายละเอียดของการทดสอบ (ซึ่งรวมถึงขอบเขตของการทดสอบด้วย) และตัดสินใจว่าจะเชื่อมั่นในผลลัพธ์หรือไม่ ถ้าเป็นไปได้ ผู้ตรวจสอบภายในควรจะเข้าร่วมสังเกตการณ์และสัมภาษณ์ทีมงานด้านเทคนิคที่ทำงานนั้น ใช้ประโยชน์จากผลลัพธ์และบทเรียนที่ได้รับ เพื่อนำมารวมอยู่ในวิธีการตรวจสอบภายในด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ในอนาคต

หน่วยงานตรวจสอบภายในควรหารือและสร้างความคาดหวังที่ชัดเจนเกี่ยวกับผู้ให้บริการภายนอกพร้อมกับแนวป้องกันขั้นแรกและขั้นที่สอง ขึ้นอยู่กับขอบเขตการให้บริการ ผู้ให้บริการภายนอกสามารถจัดให้มีการเฝ้าระวัง

ความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเรื่องของการประมวลผลแบบคลาวด์ที่ขับเคลื่อนให้ความต้องการในโครงสร้างพื้นฐานของแหล่งเก็บข้อมูล (hosted infrastructure) มีเพิ่มมากขึ้นในการใช้เทคโนโลยีเฝ้าติดตามดูแลอย่างต่อเนื่อง ผู้ให้บริการมีการพัฒนาความสามารถในการจัดให้มีวิธีการที่ประหยัดแก่ผู้บริหารในการวัดความเสี่ยงทางไซเบอร์ได้อย่างทันท่วงทีและใช้เวลาการตอบสนองที่สั้นลง อย่างไรก็ตาม บริการประเภทเหล่านี้ไม่ใช่แหล่งของการให้ความเชื่อมั่นหลัก และองค์กรผู้ใช้งานส่วนใหญ่แทบจะไม่เคยมีใครร้องขอให้ผู้ให้บริการทำการเฝ้าติดตามอย่างต่อเนื่อง

10 คำถามที่ CAE พึงพิจารณาในการประเมินการกำกับดูแลขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

1. ผู้บริหารระดับสูงและองค์กรคนที่ทำหน้าที่กำกับดูแล (คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริษัท เป็นต้น) ตระหนักถึงความเสี่ยงที่สำคัญซึ่งเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ความริเริ่มดำเนินการเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ได้รับการสนับสนุนและมีการให้ลำดับความสำคัญที่เพียงพอหรือไม่?
2. ผู้บริหารได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงเพื่อระบุสินทรัพย์ที่มีเสี่ยงต่อภัยคุกคามทางไซเบอร์ หรือการละเมิดความมั่นคงปลอดภัย รวมทั้งได้มีการประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น (ทางด้านการเงิน และไม่ใช่ด้านการเงิน) หรือไม่?
3. แนวป้องกันชั้นที่หนึ่งและชั้นที่สองได้ร่วมมือกันกับองค์กรอื่นๆ ในอุตสาหกรรมเดียวกัน (เช่น การประชุมสัมมนา การประชุมการแสดงความคิดเห็นในเครือข่าย (Networking Forums) และการออกอากาศทางเว็บ (Webcasts)) เพื่อติดตามข่าวสารเกี่ยวกับความเสี่ยงใหม่ๆ หรือที่เพิ่งเกิดขึ้นใหม่ จุดอ่อนโดยทั่วไป และการละเมิดความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์หรือไม่?
4. มีนโยบายและวิธีปฏิบัติด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์อยู่หรือไม่ และพนักงานและผู้รับเหมาได้รับการอบรมเพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์เป็นระยะๆ หรือไม่?
5. กระบวนการด้าน IT ได้รับการออกแบบและใช้งานอยู่ เพื่อตรวจจับภัยคุกคามทางไซเบอร์หรือไม่ ผู้บริหารมีวิธีการควบคุมด้วยการเฝ้าติดตามประเมินผลอย่างเพียงพอหรือไม่?
6. มีกลไกการให้ข้อมูลตอบกลับทำงานอยู่ เพื่อให้ความเข้าใจแก่คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงอย่างลึกซึ้งถึงสถานะของโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ขององค์กรหรือไม่?

7. ผู้บริหารกำหนดให้มีสายด่วนหรือวิธีปฏิบัติในกรณีฉุกเฉินที่มีประสิทธิผลเมื่อเกิดเหตุการณ์โจมตีหรือภัยคุกคามทางไซเบอร์หรือไม่ และสิ่งเหล่านี้ได้มีการสื่อสารไปยังพนักงาน ผู้รับเหมา และผู้ให้บริการหรือไม่?
8. หน่วยงานตรวจสอบภายในมีความสามารถในการประเมินกระบวนการและวิธีการควบคุมต่างๆ เพื่อบรรเทาภัยคุกคามทางไซเบอร์ หรือ CAE จำเป็นต้องพิจารณาการใช้ทรัพยากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์เพิ่มเติม?
9. องค์กรได้จัดทำและเก็บรักษารายการผู้ให้บริการจากภายนอกที่มีสิทธิเข้าถึงระบบ ซึ่งรวมถึงผู้ให้บริการทั้งหลายที่เก็บข้อมูลไว้ภายนอกองค์กร (เช่น ผู้ให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ให้บริการจัดเก็บข้อมูลบนคลาวด์ ผู้ประมวลผลการชำระเงิน) หรือไม่? ได้มีการตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์อย่างอิสระเพื่อประเมินประสิทธิผลของวิธีการควบคุมขององค์กรที่ให้บริการซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการการบริหารความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์หรือไม่?
10. ตรวจสอบภายในระบุถึงภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่พบเห็นโดยทั่วไปที่องค์กรเผชิญอยู่ อย่างเพียงพอหรือไม่ (เช่น ประเทศ-รัฐอาชญากรรมทางไซเบอร์ ระบบสื่อสังคมออนไลน์ ซอฟต์แวร์ประสงคร้าย) และรวมสิ่งเหล่านี้เข้าไว้ในการประเมินความเสี่ยงและกระบวนการวางแผนของการตรวจสอบภายใน

**ตารางที่ 5: สัญญาณเตือนภัยช่องว่างการกำกับดูแลที่อาจเกิดขึ้น**

- โครงสร้างการกำกับดูแลที่แยกออกจากกันและแตกต่างกัน
- กลยุทธ์ที่ไม่สมบูรณ
- ความล่าช้าของความสามารถด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์
- การตัดหรือลดงบประมาณ
- การตัดสินใจที่ไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการบังคับให้มีความรับผิดชอบในหน้าที่

คำถามทั้ง 10 ข้อนี้เน้นให้เห็นความจำเป็นที่ต้องมีการกำกับดูแลที่แข็งแกร่ง ซึ่งไม่เพียงแต่ที่ผู้บริหารระดับสูงเท่านั้น แต่หมายถึงทั่วทั้งองค์กร หากได้คำตอบซึ่งเป็นที่น่าพึงพอใจสอดคล้องกันทั่วทั้งองค์กร นั่นหมายความว่าองค์กรน่าจะมีการกำกับดูแลที่ดีที่อยู่แล้ว

การใช้คำถามข้างต้น CAE จะสามารถเริ่มการระบุสัญญาณเตือนภัย (red flags) ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ CAE อาจประเมินว่า แนวป้องกันขั้นที่สองได้มีการดำเนินการตามกลยุทธ์หรือไม่ และแนวป้องกันขั้นแรกได้ถูกจัดวางตำแหน่งให้ระบุและตอบสนองต่อความเสี่ยงรวมทั้งดำเนินการแก้ไขทันที

หรือไม่? มาตรการที่ครอบคลุมคือโครงสร้างการกำกับดูแล ตารางที่ 5 แสดงรายการสัญญาณเตือนภัยว่ามีช่องว่างของการกำกับดูแลที่อาจเกิดขึ้น

CAE มีบทบาทที่จะต้องตีความคำตอบในเบื้องต้นจากคำถามเริ่มต้นเหล่านี้ และเริ่มกระบวนการระบุบริเวณที่อยู่ภายใต้ภัยคุกคามโดยใช้แนวทางที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเสี่ยงที่เป็นระบบระเบียบ การใช้วิจรรณญาณอย่างมีอาชีพของ CAE จะมีบทบาทอย่างมากในการทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภัยคุกคามกับความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

มันเป็นสิ่งสำคัญที่จะระลึกว่า โครงสร้างการกำกับดูแลของผู้บริหารระดับสูงอาจส่งผลกระทบต่อลักษณะของการรับรู้สัญญาณเตือนภัยเหล่านี้ ดังนั้น วิจรรณญาณอย่างมีอาชีพของ CAE และแนวทางการตรวจสอบโดยอาศัยความเสี่ยงเป็นพื้นฐาน จะช่วยให้เกิดการสื่อสารที่มีประสิทธิผลถึงสัญญาณเตือนภัยเหล่านี้ เพื่อที่จะประเมินว่าผู้บริหารมีวิธีการควบคุมเพื่อบรรเทาภัยคุกคามอยู่แล้วหรือไม่

สัญญาณเตือนภัยทั่วไปอาจส่งสัญญาณอาการของการกำกับดูแลที่อ่อนแอ ได้แก่ การขาดกลยุทธ์สำหรับโครงการด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์และความริเริ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และ/หรือ ความล่าช้าในการดำเนินการเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยมาเป็นเวลาหลายปี การตัดงบประมาณของหน่วยงานความมั่นคงปลอดภัยอย่างมีนัยสำคัญ อาจเป็นสิ่งที่ยืนยันว่าควรได้รับความสนใจ ถ้าหน่วยงานความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศไม่มีปฏิริยา และไม่เต็มใจ หรือไม่สามารถขับเคลื่อนความรับผิดชอบร่วมกับผู้บริหารเกี่ยวกับวิธีการควบคุมทางไซเบอร์ที่จำเป็นแล้ว อาจจำเป็นที่จะต้องเพิ่มความตระหนักให้แก่ผู้บริหารและแรงสนับสนุนจากผู้บริหารที่มีต่อหน่วยงาน

## ของเขตการตรวจสอบภายในและการทำงานร่วมกัน

การกำหนดขอบเขตความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์เป็นการดำเนินการที่ต้องพึงพาซึ่งกันและกัน โดยต้องมีการวางแผนร่วมกันกับหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎระเบียบในแนวป้องกันขั้นที่สอง การวางแผนการตรวจสอบจะมีประสิทธิผลมากที่สุดเมื่อมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่กำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎระเบียบผู้ซึ่งมีความเข้าใจลึกซึ้งในการจัดลำดับความสำคัญของผลกระทบทางธุรกิจและบูรณาการร่วมกับผู้ที่ผู้ตรวจสอบสามารถทำงานร่วมกันได้ทั้งในระหว่างและหลังการตรวจสอบภายใน

CAE ควรกำหนดว่าแผนการตรวจสอบภายในได้ครอบคลุมอะไรบ้าง และควรบันทึกถึงบริเวณที่การให้ความเชื่อมั่นอาจจะยังไม่ได้ครอบคลุมถึงในปัจจุบัน เพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐาน IIA ที่ 2050 เรื่อง การประสานงาน ความครอบคลุมความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ที่เหมาะสมนั้นจะต้องเกิดจากการทำงานร่วมกันกับแนวป้องกันขั้นแรกและขั้นที่สองเพื่อที่จะมั่นใจได้ว่า หน่วยงานตรวจสอบภายในได้ระบุสารสนเทศที่มีความสำคัญมากที่สุดต่อองค์กร ในการจัดลำดับความสำคัญสูงสุดให้แก่สารสนเทศที่สำคัญมากที่สุดนั้น หน่วยงานตรวจสอบภายในควรทำงานร่วมกับเจ้าของข้อมูลที่เกี่ยวข้อง (ซึ่งรวมถึง ผู้บริหารข้อมูลองค์กร) ประเมินกระบวนการให้สิทธิ และระบุว่าใครบ้างที่ได้รับสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลภายในบริษัทที่เกี่ยวข้อง ความสำคัญของข้อมูล

ต่อมา หน่วยงานตรวจสอบภายในควรร่วมกับผู้บริหารด้านปฏิบัติการเพื่อระบุระบบและเทคโนโลยีที่เชื่อมต่อเส้นทางในการเข้าถึงเพื่อดูสารสนเทศที่สำคัญ (เช่น ข้อมูลพนักงาน สารสนเทศที่สามารถระบุตัวบุคคลได้ หมายเลขบัตรเครดิตลูกค้า ประวัติการสั่งซื้อจากผู้ขาย). การทำงานร่วมกับผู้บริหารด้านปฏิบัติการจะช่วยให้มั่นใจได้ว่า องค์กรประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับช่องโหว่ด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ได้รับการเฝ้าติดตามอย่างต่อเนื่อง ตรวจสอบภายในควรพิจารณากำหนดขนาดของขอบเขตของการตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของผู้ที่มีสิทธิเข้าถึงสารสนเทศที่สำคัญ และประเมินเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับเส้นทางการเข้าถึงของพวกเขาเหล่านั้น

คำถามต่อไปนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่กระบวนการระบุสารสนเทศที่สำคัญ :

- สารสนเทศใดที่คิดว่าจะมีความสำคัญและทำไม?
- อะไรคือคุณค่าของข้อมูล (สำหรับผู้ทุจริต คู่แข่งขัน อื่นๆ)?
- ที่ซึ่งสารสนเทศมีการเข้าถึง ประมวลผล และจัดเก็บ คือที่ใด?
- สารสนเทศถูกส่ง (transmitted) อย่างไร?

- ความเข้มงวดหลังจากการให้สิทธิและยกเลิกสิทธิการเข้าถึง มีมากน้อยเพียงใด?
- ระดับของการเข้าถึงได้รับการกำหนดตามบทบาท และบทบาทใดที่ได้รับการเข้าถึงในระดับที่เป็นผู้ดูแลระบบ (Administrative Access)?
- สิทธิการเข้าถึงได้มีการมอบหมาย อนุมัติ เฝ้าติดตาม และยกเลิกอย่างไร?
- สารสนเทศได้รับการปกป้องจากการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต ดีเพียงใด?
- ประเภทการทดสอบใดที่ได้ดำเนินการไปแล้ว (การเจาะระบบ การเข้าถึง การตามรอยการเปลี่ยนแปลง อื่นๆ)?
- มีการเฝ้าระวังความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ สำหรับผู้ซึ่งตามหน้าที่แล้วมีสิทธิการเข้าถึงสารสนเทศที่สำคัญ อย่างไร

ถ้าการจัดทำเอกสารแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจและการกู้คืนจากความหายนะยังไม่เสร็จเรียบร้อย ผู้บริหารควรพิจารณาดำเนินการวิเคราะห์ผลกระทบทางธุรกิจ เพื่อจัดกลุ่ม จัดลำดับความสำคัญ และจัดทำเอกสารเกี่ยวกับประชากรของระบบ ข้อมูล ทรัพยากรที่สำคัญ CAE สามารถใช้ผลลัพธ์จากการวิเคราะห์ผลกระทบทางธุรกิจนี้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อที่จะตัดสินใจว่า แผนการตรวจสอบภายในได้ครอบคลุมระบบที่มีสารสนเทศที่สำคัญอย่างเพียงพอแล้วหรือไม่ และแล้ว CAE ก็สามารถเปิดเผยต่อคณะกรรมการ เกี่ยวกับบริเวณที่อาจจะให้ความเชื่อมั่นในปัจจุบัน หรือยังจะไม่ให้ความเชื่อมั่น และแผนในการจัดให้มีความครอบคลุมถึง



## แนวทางหนึ่งในการประเมินความเสี่ยงและวิธีการควบคุมความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

6 องค์ประกอบของกรอบโครงสร้างที่มีความพึ่งพาซึ่งกันและกัน ตามที่แสดงอยู่ข้างล่างนี้ สามารถนำมาใช้ในการประเมินการออกแบบและประสิทธิผลในทางการดำเนินงานของวิธีการควบคุมและกำกับดูแลความมั่นคงปลอดภัยของผู้บริหาร เนื่องจากความบกพร่องที่มีในขององค์ประกอบใดๆ จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ในภาพรวมได้ การประเมินว่าแต่ละองค์ประกอบได้รับการออกแบบและมีการทำงานร่วมกับองค์ประกอบอื่นอย่างไร จะให้พื้นฐานแก่ CAE ในการที่จะตัดสินใจว่า องค์กรได้เตรียมการในการระบุความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ดีเพียงพอหรือไม่ ถ้าองค์ประกอบไม่ได้รับการออกแบบหรือทำงานร่วมกันได้ไม่คอดี องค์กรก็เตรียมการได้ไม่ดีพอที่จะระบุภัยคุกคามทางไซเบอร์และความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ได้

### กรอบโครงสร้างการประเมินความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์



### องค์ประกอบที่ 1: การกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

หน่วยงานตรวจสอบภายในควรทำความเข้าใจในการกำกับดูแลความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ขององค์กรมาตรฐาน ของ IIA ที่ 2100 เรื่อง ลักษณะของงาน กำหนดให้หน่วยงานตรวจสอบภายในประเมินและมีส่วนช่วยในการปรับปรุงกระบวนการ การกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมให้ดีขึ้น การกำกับดูแลอาจหมายถึง การให้ความชัดเจนในบทบาทและภาระหน้าที่ การกำหนดความรับผิดชอบ การยอมรับกล



ยุทธ์สำหรับหลายๆ ปี และการจัดลำดับความสำคัญของแผนปฏิบัติการที่รวมเอาความร่วมมือเชิงกลยุทธ์ของผู้มีส่วนได้เสียหลายๆ ฝ่ายไว้

การกำกับดูแลความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ที่เข้มแข็งขึ้นอยู่กับ :

- การทำงานร่วมกันและการรวบรวมความรู้และความเชี่ยวชาญด้านความเสี่ยงที่มีต่อความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ บนพื้นฐานของภัยคุกคามที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร
- กำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และช่วงความเบี่ยงเบนไปจากระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้
- การวางแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจและการกู้คืนจากความหายนะ ในกรณีที่เกิดการหยุดชะงัก
- การตอบสนองต่อการละเมิดความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์อย่างทันท่วงที
- การสร้างวัฒนธรรมที่ตระหนักในความเสี่ยงและภัยคุกคามด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

หลักฐานของการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นได้จาก การมีนโยบายที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน เครื่องมือที่เกี่ยวข้อง ทีมงานที่เพียงพอ และการฝึกอบรมเป็นอย่างดี

ผู้มีส่วนได้เสียจำนวนมากที่มีมุมมองต่างกันจะทำให้คุณภาพของการกำกับดูแลแข็งแกร่งขึ้น คณะอนุกรรมการที่ทำหน้าที่กำกับดูแลความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์มักจะรวมถึง ผู้บริหารระดับสูงและตัวแทนจากแนวป้องกันชั้นแรก ชั้นที่สอง และชั้นที่สาม เจ้าของเทคโนโลยีและกระบวนการ และผู้มีส่วนได้เสียภายนอกที่สำคัญที่อาจเป็นไปได้เช่น ผู้จำหน่าย ลูกค้า ผู้ให้บริการ และกลุ่มผู้ที่ทำอาชีพเดียวกัน

ทีมงานที่ทำหน้าที่ตอบสนองต่อเหตุการณ์จะรายงานประเภทการละเมิดที่องค์กรเผชิญอยู่ไปยังผู้บริหารและคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งมากขึ้นเกี่ยวกับช่องว่างที่ยังไม่เป็นที่รู้จักมาก่อนหน้านี้ ผู้บริหารก็จะสามารถติดตามประเด็นปัญหาซึ่งได้ถูกระบุมาแล้วโดยผ่านการระบวนแก้ไข

## องค์ประกอบที่ 2: ทะเบียนสินทรัพย์สารสนเทศ

ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศควรจัดทำทะเบียนสินทรัพย์สารสนเทศทั้งหมดให้เป็นปัจจุบันและกำหนดลำดับความสำคัญของสินทรัพย์ที่จำเป็นต่อการทำให้วัตถุประสงค์องค์กรเดินหน้าและการดำเนินการที่ยั่งยืน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และความริเริ่มใหม่ๆ ในทางกลยุทธ์ขององค์กร สินทรัพย์เหล่านี้จำเป็นต้องมีมากกว่าการควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแบบดั้งเดิมและการประเมินผลเป็นระยะ วิธีการควบคุมเชิงป้องกันและเชิงตรวจพบที่ได้รับการออกแบบมาให้ปกป้องสินทรัพย์ที่มีค่านั้น จำเป็นต้องได้รับการเฝ้าติดตามอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มั่นใจได้ว่า ยังคงทำงานต่อเนื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการประเมินสินทรัพย์สารสนเทศขององค์กร มีสิ่งที่คุณควรพิจารณาดังต่อไปนี้:

- ข้อมูล
  - ประเภท (เช่น รายการธุรกรรม การตั้งค่าทาง IT (IT Configuration) ข้อมูลที่ไม่มีโครงสร้าง)
  - การจัดอันดับ (ช่วยให้เป็นมาตรฐาน และลำดับความสำคัญ)
  - สิ่งแวดล้อม (เช่น คลังข้อมูล ฐานข้อมูลที่สำคัญ)
- ที่เก็บข้อมูลของสินทรัพย์ด้านเทคโนโลยีในโครงสร้างพื้นฐาน
  - เครื่องแม่ข่าย (Servers)
  - อุปกรณ์เครือข่าย (Network Device)
  - หน่วยจัดเก็บข้อมูล (Storage)
  - อุปกรณ์ผู้ใช้งาน (End-user devices) (เช่น คอมพิวเตอร์แบบพกพา (Laptops) อุปกรณ์แบบพกพา (Mobile Devices))
- ระบบงาน/แอปพลิเคชัน (Applications)
- ความสัมพันธ์ภายนอก (External Relationships)
  - สภาพแวดล้อมที่ระบบ/ข้อมูลได้ถูกจัดเก็บไว้กับกลุ่มบุคคลที่สาม (Third-party hosted environments)
  - การแบ่งปันเพิ่มข้อมูลกับองค์กรภายนอก (เช่น ผู้จัดจำหน่าย หน่วยงานกำกับดูแล รัฐบาล)

ความสามารถในการระบุซอฟต์แวร์ใดและอุปกรณ์ใดที่กำลังมีปฏิสัมพันธ์กันบนเครือข่ายเป็นพื้นฐานที่จะสามารถป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้ องค์กรจะไม่สามารถปกป้องการโจมตีเครือข่ายบนอุปกรณ์และซอฟต์แวร์ที่ไม่รู้จักได้ องค์กรที่อนุญาตให้พนักงานนำอุปกรณ์ของตนเองมาใช้งานจะประสบกับปริมาณและความหลากหลายของอุปกรณ์และซอฟต์แวร์เป็นจำนวนมากที่เข้าถึงข้อมูลโดยผ่านเครือข่ายขององค์กร การควบคุมอุปกรณ์ที่พนักงานเป็นเจ้าของและควบคุมการเชื่อมต่อไปยังเครือข่ายเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารควรให้ความสนใจ มีพนักงานเป็นจำนวนมากขึ้นที่จำเป็นต้องเข้าถึงสารสนเทศขององค์กรได้มากขึ้นตลอดเวลา ความสามารถในการตรวจจับ พิสูจน์ตัวตน และการจัดทำทะเบียนอุปกรณ์ที่ไม่รู้จักจะช่วยองค์กรในการแกะรอย ฝ้าระวัง และวัดการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในอุปกรณ์เหล่านั้น เพื่อให้มั่นใจได้ว่ากลยุทธ์ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ในภาพรวมมีประสิทธิภาพ

### องค์ประกอบที่ 3: การตั้งค่าความปลอดภัยที่เป็นมาตรฐาน

ซอฟต์แวร์ที่บริหารการตั้งค่าแบบอัตโนมัติในลักษณะรวมศูนย์สามารถถูกนำมาใช้ในการกำหนดและรักษาค่าขั้นต่ำ (baselines) ของอุปกรณ์ ระบบปฏิบัติการ และซอฟต์แวร์ระบบงาน/แอปพลิเคชันได้ การใช้ซอฟต์แวร์บริหารจะมีประสิทธิภาพมากกว่าการบริหารระบบด้วยมือหรือในลักษณะที่ไม่มีมาตรฐาน หน่วยงานความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศและหน่วยงานตรวจสอบภายในควรสอบทานค่าขั้นต่ำเพื่อให้มั่นใจว่า จะสามารถประเมินสภาพแวดล้อมได้อย่างถูกต้องโดยอยู่บนพื้นฐานของความเสี่ยงได้ (เช่น ในสภาพแวดล้อมที่ต้องเผชิญกับเว็บภายนอก อาจจำเป็นต้องมีมาตรการปกป้องเพิ่มเติม) กระบวนการในการปิดช่องโหว่ (Patches) ที่จำเป็น รวมถึงการปรับปรุงซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้มั่นใจได้ว่า การตั้งค่าการรักษาความมั่นคงปลอดภัยยังคงมีความเป็นปัจจุบันเมื่อมีข้อมูลเกี่ยวกับภัยคุกคามใหม่ๆ อยู่ในอุตสาหกรรม

### องค์ประกอบที่ 4: การบริหารการเข้าถึงสารสนเทศ

ผู้บริหารควรพิจารณาการนำวิธีการควบคุมเชิงป้องกันมาใช้ เช่น การมีกระบวนการอนุมัติและให้สิทธิในการเข้าถึงแก่ผู้ใช้งานตามบทบาทในงาน ยิ่งไปกว่านั้น กระบวนการในการตรวจจับเมื่อพนักงานมีการโยกย้ายภายในองค์กรจะช่วยให้มั่นใจได้ว่า สิทธิการเข้าถึงของผู้ใช้งานคนนั้นได้ถูกปรับเปลี่ยนและเป็นที่ตามบทบาทในงานใหม่ หน่วยงานตรวจสอบภายในอาจทำการสอบทานการเข้าถึงข้อมูลและระบบที่สำคัญของผู้ใช้งานเพื่อยืนยันว่าระดับของสิทธิการเข้าถึงเหมาะสมกับบทบาทหน้าที่งานในปัจจุบัน

สิทธิการเข้าถึงของผู้ดูแลระบบที่มีสิทธิการใช้งานระดับสูงมีความสำคัญอย่างมาก ผู้ใช้งานที่สามารถเข้าถึงและปล่อยข้อมูลได้เป็นสิ่งที่เสี่ยงต่อความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์มากที่สุด การเปิดเผยรหัสผ่านของพวกเขาโดยไม่เจตนา หรือการไหลของซอฟต์แวร์ประสงค์ร้ายที่เป็นผลมาจากความพยายามหลอกลวง ผู้ใช้งานจะสามารถหลบเลี่ยงชั้นของวิธีการควบคุมของระบบที่ได้รับการออกแบบมาเพื่อให้ป้องกันการเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาตได้ ผู้ที่มีสิทธิการเข้าถึงมีอยู่ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ดังนั้นองค์กรควรให้ความสนใจในพนักงาน ผู้ให้คำปรึกษา และผู้ขาย ที่เข้าถึงข้อมูลสำคัญได้ไม่ว่าข้อมูลนั้นจะถูกจัดเก็บไว้ภายในหรือภายนอกองค์กรก็ตาม การตรวจสอบกิจกรรมการควบคุมเชิงป้องกันในการให้และยกเลิกสิทธิการเข้าถึง และประเมินความน่าสงสัยและพฤติกรรมผู้ใช้งานที่มีสิทธิการใช้งานสูง ถือเป็นมาตรการสำคัญที่จะทำให้โครงการด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ขององค์กรมีประสิทธิภาพ

## องค์ประกอบที่ 5: การตอบสนองและการฟื้นฟูอย่างรวดเร็ว

ความสามารถขององค์กรในการสื่อสารและแก้ไขเหตุการณ์ความเสี่ยงได้โดยทันที จะชี้ให้เห็นถึงประสิทธิผล และระดับความสมบูรณ์หรือวุฒิภาวะ (maturity) ของโครงการได้ โครงการที่มีวุฒิภาวะแล้วจะสามารถทำให้ เวลาในการจัดการความเสี่ยงสั้นลงได้อย่างต่อเนื่อง บทบาทหนึ่งของแนวป้องกันขั้นที่สองคือ:

- สื่อสารความเสี่ยงที่มีสาระสำคัญ
- ทำการแก้ไข
- เกาะรอยประเด็นปัญหาที่ได้ระบุมาแล้ว เพื่อหาทางแก้ปัญหา
- ดูแนวโน้มและรายงานการแก้ปัญหาให้ทั่วทั้งองค์กร

## องค์ประกอบที่ 6: การติดตามดูแลอย่างต่อเนื่อง

ในฐานะที่เป็นองค์ประกอบสุดท้ายของกรอบโครงสร้าง เมื่อทำการตรวจสอบในแต่ละ 5 องค์ประกอบที่กล่าว มาข้างต้นอย่างต่อเนื่อง จะช่วยในการตัดสินใจว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างไร และการแก้ไขดำเนินการได้ ดีเพียงใด แนวทางการประเมินที่มีประสิทธิผลต้องมีมากกว่า การทำสำรวจรายการที่ต้องปฏิบัติตาม (Checklist adherence surveys) ซึ่งทำเป็นกิจวัตร แนวป้องกันขั้นที่สองได้รับการคาดหวังว่าจะนำกลยุทธ์ในการเฝ้าติดตามมาใช้ปฏิบัติ ซึ่งกลยุทธ์นั้นได้ถูกออกแบบมาเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมที่รวมถึง:

- การประเมินระดับการเข้าถึงและการสแกน (scanning) ที่เกี่ยวกับการเฝ้าติดตามผู้ที่เข้าถึงข้อมูลที่มีความอ่อนไหว เพื่อวัดความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ สำหรับกลุ่มผู้ใช้งานส่วนหนึ่งที่ปฏิบัติงานในกระบวนการที่มีความสำคัญ จะเป็นการดีถ้าจะพัฒนาหนทางที่เป็นระบบในการค้นหาช่องโหว่ที่มีอยู่ในสินทรัพย์ทาง IT ทั้งหมด การตั้งค่าความมั่นคงปลอดภัยเว็บไซต์ที่มีปัญหา กรณีซอฟต์แวร์ประสงค์ร้าย และการจารกรรมข้อมูล
- การประเมินช่องโหว่: การสแกนระบบอย่างสม่ำเสมอมีความสำคัญยิ่งในการระบุช่องโหว่ภายในสภาพแวดล้อม ทั้งนี้ที่ระบุช่องโหว่ จัดกลุ่มช่องโหว่ (เช่น วิกฤต รุนแรง ปานกลาง) และจัดการ (เช่น จัดการกับช่องโหว่ทั้งหมดในระบบที่มีความเสี่ยงสูงภายใน 30 วัน) เริ่มทำกิจกรรมการแก้ไขเพื่อจัดการกับช่องโหว่ตามที่ได้ระบุมา
- การเผชิญกับระบบภายนอกมักจะก่อให้เกิดความเสี่ยงสูงสุดต่อองค์กร และควรได้รับการจัดลำดับให้มีความสำคัญในระดับสูง อย่างไรก็ตาม กิจกรรมการแก้ไขเป็นสิ่งที่ดีที่สุดแต่ไม่ได้จำกัดแค่ในการเผชิญกับสภาพแวดล้อมภายนอกเท่านั้น ทรัพยากรของแนวป้องกันขั้นแรกและขั้นที่สองสามารถ

ทำงานได้ทั่วองค์กรเพื่อกำหนดและเห็นชอบในสัญญาระดับการให้บริการ (SLAs) และตรวจสอบภายในสามารถช่วยโดยการประเมินว่า ผู้บริหารกำลังปฏิบัติตาม SLA ที่กำหนดไว้หรือไม่

- การประเมินความเสี่ยงและการเฝ้าติดตามประเมินผลบุคคลภายนอก: โครงการต่างๆ จะสามารถช่วยในการประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผู้ขาย (vendor) ที่เป็นกลุ่มบุคคลที่สาม และระดับความเสี่ยงต่อความมั่นคงปลอดภัยขององค์กรโดยอยู่บนพื้นฐานของบริการที่ให้แก่องค์กร ตัวอย่างเช่น ถ้าผู้ขายจัดเก็บข้อมูลที่สำคัญขององค์กร ผู้บริหารควรพิจารณาให้มีการกำหนดโครงการการดูแลในเรื่องต่างๆ เช่น:
  - การเฝ้าติดตามประเมินผล SLAs อย่างเข้มข้น
  - การเปลี่ยนแปลงการตั้งค่าความมั่นคงปลอดภัยของสารสนเทศ
  - ผลลัพธ์จากงานที่ได้รับมอบหมายในการตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์อย่าง เป็นอิสระ
  - การรายงานเพื่อรับประกันการควบคุมการทำงานภายในองค์กร (Service organization controls -- SOC)
  - การประเมินช่องโหว่และทดสอบการเจาะระบบ
  - วิธีปฏิบัติในการยกระดับปัญหาไปยังผู้บริหารของผู้ขาย
  - การทำการประเมินค่าขั้นต่ำ (Baseline) เพื่อตรวจสอบวิธีการควบคุมความมั่นคงปลอดภัยที่สำคัญ
  - การประเมินอย่างต่อเนื่องซึ่งวิเคราะห์สถาปัตยกรรมทางเทคนิคและวิธีการควบคุมที่มีอยู่ เพื่อปกป้องข้อมูลองค์กร
  - การเฝ้าติดตามทรัพยากรของกลุ่มบุคคลที่สามที่เข้าถึงเครือข่ายและระบบขององค์กร เพื่อมั่นใจได้ว่า ทรัพยากรเหล่านี้ไม่ได้กำลังทำกิจกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือทำให้องค์กรเกิดความเสียหายจากการเข้าถึงนี้โดยไม่จำเป็น
- การทดสอบการเจาะระบบ: แนวป้องกันขั้นที่สองอาจดำเนินการทดสอบเจาะระบบหรือช่องโหว่ที่เคยพบเห็นมาก่อนเพื่อประเมินวิธีการควบคุมทางเทคนิคในเชิงป้องกัน รวมทั้ง ความสามารถของผู้บริหารในการตรวจจับและตอบโต้การโจมตี การทดสอบการเจาะระบบควรรวมถึงการทดสอบองค์ประกอบที่ไม่ต้องประกาศให้ทราบ เพื่อให้การประเมินความสามารถและความพร้อมในการตอบสนองสถานการณ์การโจมตีทางไซเบอร์ในโลกแห่งความเป็นจริงมีความน่าเชื่อถือและความเที่ยงตรงมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ขอบเขตในการทดสอบควรมีความสมเหตุสมผล ไม่รบกวนการดำเนินงาน และได้รับการอนุมัติล่วงหน้าโดยผู้หน้าที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างเช่น การทดสอบการจำลอง

สถานการณ์ทางธุรกิจเมื่อมีการโจมตีแบบให้ปฏิเสธการให้บริการ (denial-of-service attack) ซึ่งรบกวนเครือข่ายแบบประสงคร้าย ควรมีการประสานงานกับผู้นำของหน่วยงานก่อนเพื่อมิให้รบกวนการดำเนินงานตามปกติ

- ซอฟต์แวร์ประสงคร้าย: เนื่องจากช่องโหว่อาจจะถูกค้นพบหลังจากอุปกรณ์หรือผลิตภัณฑ์ซอฟต์แวร์ได้ส่งถึงลูกค้าแล้ว ควรมีกระบวนการเพื่อตรวจสอบแผนอุปกรณ์และผลิตภัณฑ์อย่างสม่ำเสมอ ระบุช่องโหว่ และทำการปิดช่องโหว่ตามลำดับความสำคัญ (เช่น สิทธิประโยชน์ที่สำคัญจะต้องได้รับการปิดช่องโหว่เป็นลำดับแรก) บางระบบและการปิดช่องโหว่อาจตกอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ระดับความเสี่ยงที่ตั้งไว้ (Risk Threshold) ดังนั้น จึงควรเฝ้าติดตามและรายงาน โดยไม่ต้องดำเนินการอย่างใดต่อไป
- การเฝ้าติดตามและตอบสนองเหตุการณ์: การผสมผสานระหว่างกระบวนการการเฝ้าติดตามและตอบสนองเหตุการณ์นี้จะช่วยให้องค์กรตรวจจับ ตอบสนอง แก้ไข กู้คืน และรายงานต่อผู้บริหารในกรณีที่มีการละเมิด เทคโนโลยีบันทึกเหตุการณ์ (Logging) และการเฝ้าระวัง (Monitoring) รวมถึงทีมงานตอบสนองที่ได้รับการอบรมมาเป็นอย่างดี เป็นสิ่งสำคัญที่จะให้ความมั่นใจได้ว่าวิธีการควบคุมเหล่านี้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามที่ต้องการ

ความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ในระดับอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นใหม่ รวมทั้งเหตุการณ์ที่องค์กรหรือองค์กรอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกันได้ประสบมา ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การเฝ้าติดตามอย่างต่อเนื่องได้ตลอดเวลา

**ภาคผนวก ก** แสดงรายการแต่ละองค์ประกอบของกรอบโครงสร้างนี้ และกิจกรรมทางการบริหาร ซึ่งรวมถึงการเฝ้าติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหน่วยงานตรวจสอบภายในอาจจะต้องการใช้พิจารณาในการให้บริการตรวจสอบและการให้ความเชื่อมั่นอย่างต่อเนื่อง

## บทบาทของ CAE ในการรายงานการให้ความเชื่อมั่นต่อคณะกรรมการบริหาร และองค์คณะที่ทำหน้าที่กำกับดูแลอื่น

เนื่องจากสภาพแวดล้อมของความเสี่ยงได้มีการพัฒนาขึ้นและมีการใช้บริการแบบคลาวด์ อุปกรณ์แบบพกพา และสื่อสังคมออนไลน์กันมากขึ้น ดังนั้น ภัยคุกคามทางไซเบอร์ก็มีเพิ่มขึ้น CAE ควรหารือเกี่ยวกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ขององค์กรร่วมกับผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการเป็นประจำ CAE ควรพบผู้นำหรือคณะกรรมการด้านการบริหารความเสี่ยงและภัยคุกคามขององค์กรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงและภัยคุกคามด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ เพื่อมั่นใจว่าทรัพยากรได้ถูกจัดสรรไปยังเรื่องที่มีความสำคัญมากที่สุด ดังนั้น จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารจะต้องระบุและพัฒนากลยุทธ์ในการระบุสินทรัพย์ ระบบสารสนเทศและข้อมูลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อองค์กร และเพื่อให้ CAE ได้สอบยืนยันร่วมกับผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการ

คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงคาดหวัง CAE ในการให้ความเชื่อมั่นด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุม ซึ่งรวมถึง ประสิทธิภาพโดยภาพรวมของกิจกรรมที่ได้กระทำโดยแนวป้องกันขั้นแรกและขั้นที่สองในการบริหารและบรรเทาความเสี่ยงจากภัยคุกคามด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ คณะกรรมการจำเป็นต้องเข้าใจในสินทรัพย์ระบบสารสนเทศและข้อมูลที่มีมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อองค์กรของพวกเขา และได้รับความเชื่อมั่นจาก CIO CISO CSO CTO และ CAE เกี่ยวกับการนำวิธีการควบคุมมาใช้ในการป้องกัน ตรวจสอบ และบรรเทาความเสี่ยงด้านไซเบอร์ให้อยู่ในช่วงความเบี่ยงเบนไปจากระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

CAE ควรให้ความมั่นใจว่า คณะกรรมการจะรู้เท่าทันภัยคุกคามด้านไซเบอร์ที่มีลักษณะเฉพาะทางธุรกิจและผลกระทบซึ่งเหตุการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์อาจมีต่อองค์กร คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงอาจได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการอบรมเพื่อสร้างความตระหนักรู้และการให้ความรู้ต่างๆ เพื่อที่จะได้ทำความเข้าใจในข้อมูลความเสี่ยง (Profile) ด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์ขององค์กร ความตระหนักรู้ที่มีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจะทำให้คณะกรรมการอยู่ในสถานะที่มีความรู้ที่ดีขึ้นซึ่งจำเป็นต่อการพิสูจน์ว่าองค์กรมีโครงสร้างการกำกับดูแลที่เหมาะสม เพื่อใช้ป้องกันและเฝ้าติดตามระบบและข้อมูลที่มีความสำคัญต่อองค์กร หัวข้อความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์เชิงเทคนิคซึ่งได้รับการแปลให้เป็นข้อมูลที่มีความหมายจะช่วยให้คณะกรรมการสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการกำกับดูแลและเฝ้าติดตามสภาพแวดล้อมทางไซเบอร์และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องได้ตลอดเวลา

การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพระหว่างแนวป้องกันทั้ง 3 ชั้นและคณะกรรมการเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง การจัดทำให้มีการสื่อสารเป็นระยะๆ จะช่วยให้มั่นใจได้ว่า คณะกรรมการจะได้รับข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทการกำกับดูแลการควบคุมภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการยังคาดหวังให้ CAE มีความเชื่อมั่นว่าผู้บริหารมีกลยุทธ์และแผนในการแจ้งเตือนคณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย ลูกค้า และสาธารณชน ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์การละเมิดอย่างร้ายแรงขึ้น ควรมีการกำหนดระเบียบพิธีการปฏิบัติสำหรับการยกระดับและการสื่อสาร และสอบทานโดยคณะกรรมการ เพื่อที่จะเชื่อมั่นได้ว่า มีการแจ้งเตือนในเวลาที่เหมาะสมเมื่อมีการละเมิดเกิดขึ้น

แผนกลยุทธ์และการสื่อสารควรจัดทำไว้เป็นเอกสารและสอบทานโดยคณะกรรมการ พร้อมทั้งกำหนดบทบาทและภาระหน้าที่ไว้อย่างชัดเจนในกรณีที่เกิดการใช้ประโยชน์จากจุดอ่อนหรือช่องโหว่ด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ซึ่งทำให้เกิดการหยุดชะงัก แผนจำเป็นต้องได้รับการทดสอบ และร่างจดหมาย/การแถลงข่าวที่อาจเกิดขึ้นต้องได้รับการสอบทานโดยที่ปรึกษาทางกฎหมายล่วงหน้าก่อน กลยุทธ์การตอบสนองและการแก้ไขสถานการณ์ที่มีความครอบคลุมและวางแผนมาเป็นอย่างดี จะช่วยลดผลกระทบต่อองค์กรและรักษาไว้ซึ่งความไว้วางใจและความเชื่อมั่นของลูกค้าและผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ เมื่อเกิดเหตุละเมิดขึ้น



## ภาคผนวก ก มาตรฐานหลักการตรวจสอบภายในสากล

ในส่วนต่อไปนี้ได้คัดเลือกมาจาก มาตรฐานสากลการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน (มาตรฐาน) ของสมาคมผู้ตรวจสอบภายใน (IIA) เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

### มาตรฐาน 1210 - ความชำนาญ

ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย หน่วยงานตรวจสอบภายในโดยรวมแล้วต้องมีหรือได้รับ ความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่นๆ ที่จำเป็นต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของหน่วยงานนั้น

1210.A3 – ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความรู้เพียงพอเกี่ยวกับความเสี่ยงและการควบคุมหลักของเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งเทคนิคการตรวจสอบด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ อย่างไรก็ตาม ใช่ว่าผู้ตรวจสอบภายในทุกคนที่จำเป็นต้องมีความเชี่ยวชาญเทียบเท่ากับ ผู้ตรวจสอบภายในที่รับผิดชอบงานตรวจสอบเทคโนโลยีสารสนเทศโดยตรง

### มาตรฐาน 2050 – การประสานงานและการพึ่งพาผลงานของผู้อื่น

หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในควรแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสานงาน และพิจารณาใช้ผลงานของผู้ให้บริหาร ด้านกรให้ความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาจากภายในและภายนอกองค์กรรายอื่นๆ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในความครอบคลุมอย่างเหมาะสม และเพื่อให้การปฏิบัติงานซ้ำซ้อนกันน้อยที่สุด

### มาตรฐาน 2110 – การกำกับดูแล

หน่วยงานตรวจสอบภายในต้องประเมินและให้คำแนะนำที่เหมาะสม เพื่อปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแลขององค์กร เพื่อ

- การเสริมสร้างความมีจริยธรรมและคุณค่าที่เหมาะสมภายในองค์กร
- การทำให้เชื่อมั่นได้ในเรื่องการบริหารผลการปฏิบัติงานขององค์กรและความรับผิดชอบต่อผลของงานที่มีประสิทธิภาพ
- การสื่อสารเกี่ยวกับความเสี่ยงและการควบคุมไปยังส่วนงานต่างๆ ที่เหมาะสมภายในองค์กร
- การประสานกิจกรรมและสื่อสารข้อมูลระหว่างคณะกรรมการ ผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน ผู้ให้ความเชื่อมั่นอื่นๆ และผู้บริหารขององค์กร

2110.A2 – หน่วยงานตรวจสอบภายในต้องประเมินว่าการกำกับดูแลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรสนับสนุนกลยุทธ์และวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือไม่

**มาตรฐาน 2120 – การบริหารความเสี่ยง**

หน่วยงานตรวจสอบภายในต้องประเมินความมีประสิทธิภาพและมีส่วนช่วยในการปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยง

## ภาคผนวก ข ข้อเสนอแนะการตรวจสอบภายในสากลที่เกี่ยวข้อง

**แนวปฏิบัติ (Practice Guide)** เรื่อง “การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ – การบริหารภาวะวิกฤต (Business Continuity Management – Crisis Management)”

**แนวปฏิบัติ (Practice Guide)** เรื่อง “การตรวจสอบความเสี่ยงด้านข้อมูลส่วนบุคคล – พิมพ์ครั้งที่ 2 (Auditing Privacy Risks, 2<sup>nd</sup> Edition)”

GTAG เรื่อง “วิธีการควบคุมการบริหารการเปลี่ยนแปลงและปิดช่องโหว่: สิ่งที่สำคัญยิ่งต่อความสำเร็จองค์กร พิมพ์ครั้งที่ 2 (Change and Patch Management Controls: Critical for Organizational Success, 2<sup>nd</sup> Edition)”

GTAG เรื่อง “การบริหารการตรวจสอบเทคโนโลยีสารสนเทศ พิมพ์ครั้งที่ 2 (Management of IT Auditing, 2<sup>nd</sup> Edition)”

GTAG เรื่อง “การว่าจ้างผู้ให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจากภายนอก พิมพ์ครั้งที่ 2 (Information Technology Outsourcing, 2<sup>nd</sup> Edition)”

GTAG เรื่อง “การบริหารการระบุตัวตนและการเข้าถึง (Identity and Access Management)”

GTAG เรื่อง “การพัฒนาแผนการตรวจสอบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Developing the IT Audit Plan)”

GTAG เรื่อง “การกำกับดูแลความมั่นคงปลอดภัยของสารสนเทศ (Information Security Governance)”

GTAG เรื่อง “การตรวจสอบการกำกับดูแลเทคโนโลยีสารสนเทศ (Auditing IT Governance)”

**หนังสือแสดงจุดยืน (Position Paper)** เรื่อง “แนวป้องกัน 3 ชั้นสำหรับการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมที่มีประสิทธิผล” (The Three Lines of Defense in Effective Risk Management and Control)

## ภาคผนวก ค นิยามแนวคิดหลัก

**ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity):** การปกป้องสินทรัพย์สารสนเทศโดยจัดการกับภัยคุกคามที่มีต่อสารสนเทศที่ถูกประมวลผล จัดเก็บ และส่งต่อโดยระบบสารสนเทศในระหว่างเครือข่าย<sup>4</sup>

**ภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Threat):** บุคคลซึ่งพยายามเข้าถึงอุปกรณ์ระบบควบคุม และ/หรือเครือข่ายโดยใช้เส้นทางการสื่อสารโดยไม่ได้รับอนุญาต การเข้าถึงนี้อาจมาจากภายในองค์กรโดยผู้ใช้งานที่น่าเชื่อถือหรือมาจากสถานที่ห่างไกลโดยบุคคลที่ไม่รู้จักโดยมาทางอินเทอร์เน็ต ภัยคุกคามที่มีต่อระบบการควบคุม อาจจะมาจกแหล่งต่างๆ ซึ่งรวมถึง รัฐบาลที่ไม่เป็นมิตร กลุ่มผู้ก่อการร้าย พนักงานที่โกรธแค้น ผู้บุกรุกที่ประสงค์ร้าย<sup>5</sup>

**แฮกเกอร์นักเคลื่อนไหว (Hacktivists):** กลุ่มแฮกเกอร์ที่ก่อให้เกิดภัยทางไซเบอร์ได้ในระดับปานกลางซึ่งดำเนินการโจมตีแยกไปต่างหากแต่ทำความเสียหายได้ กลุ่มแฮกเกอร์นักเคลื่อนไหวระหว่างประเทศนี้มักจะต้องการเบี่ยงเบนความคิดเห็นหรือโฆษณาชวนเชื่อมากกว่าที่จะต้องการทำลายโครงสร้างพื้นฐาน เป้าหมายของพวกนี้ก็คือ เพื่อสนับสนุนประเด็นในทางการเมือง เป้าหมายรองลงมาคือ การโฆษณาชวนเชื่อและก่อให้เกิดความเสียหายเพื่อสร้างชื่อเสียงในทางลบ<sup>6</sup>

**ความมั่นคงปลอดภัยของสารสนเทศ (Information Security):** จะให้ความมั่นใจว่า สารสนเทศภายในองค์กรจะได้รับการป้องกันไม่ให้มีการเปิดเผยข้อมูลแก่ผู้ใช้งานที่ไม่ได้รับอนุญาต (การรักษาความลับ -- confidentiality) การแก้ไขที่ไม่เหมาะสม (ความถูกต้องสมบูรณ์ -- integrity) การไม่สามารถเข้าถึงได้เมื่อต้องการ (ความพร้อมใช้ -- availability)<sup>7</sup>

<sup>4</sup> ISACA, "ISACA Glossary of Terms," 29. 2558 <http://www.isaca.org/Knowledge-Center/Documents/Glossary/glossary.pdf> (เข้าดูเมื่อ 20 มิถุนายน 2559). สงวนลิขสิทธิ์ ใช้โดยได้รับอนุญาต

<sup>5</sup> Department of Homeland Security, Industrial Control Systems Cyber Emergency Response Team, "Cyber Threat Source Descriptions." <https://ics-cert.us-cert.gov/content/cyber-threat-source-descriptions> (เข้าดูเมื่อ 20 มิถุนายน 2559)

<sup>6</sup> Ibid. <https://ics-cert.us-cert.gov/content/cyber-threat-source-descriptions#hack> (เข้าดูเมื่อ 20 มิถุนายน 2559)

<sup>7</sup> ISACA, "ISACA Glossary of Terms," 49. 2558. <http://www.isaca.org/Knowledge-Center/Documents/Glossary/glossary.pdf> (เข้าดูเมื่อ 20 มิถุนายน 2559). สงวนลิขสิทธิ์ ใช้โดยได้รับอนุญาต

**ซอฟต์แวร์ประสงค์ร้าย (Malware):** ซอฟต์แวร์ประสงค์ร้ายที่ได้ถูกออกแบบมาเพื่อ แทรกซึม ทำลาย หรือได้รับข้อมูลจากระบบคอมพิวเตอร์โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของ<sup>8</sup>

**การปิดช่องโหว่ (Patch):** การแก้ไขความผิดพลาดและช่องโหว่ของการเขียนซอฟต์แวร์<sup>9</sup>

**อีเมลหลอกลวง (Phishing):** เป็นการโจมตีทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ประเภทหนึ่ง (email) ที่พยายามโน้มน้าวใจผู้ใช้งานว่า ผู้ส่งจดหมายเป็นคนที่มีความจริง แต่มีเจตนาที่จะได้ข้อมูลเพื่อนำไปใช้โจมตีแบบวิศวกรรมทางสังคม<sup>10</sup>

**สถานะความมั่นคงปลอดภัย (Security posture):** สถานะความมั่นคงปลอดภัยของ เครือข่าย สารสนเทศ และระบบขององค์กรที่อยู่บนพื้นฐานของทรัพยากรที่ใช้ในการให้ความเชื่อมั่นในสารสนเทศ (Information Assurance--IA resources) (เช่น บุคลากร อุปกรณ์ ซอฟต์แวร์ นโยบาย) และความสามารถที่นำมาใช้ในการบริหารแนวป้องกันขององค์กรและตอบโต้เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป<sup>11</sup>

---

<sup>8</sup> Ibid., 59.

<sup>9</sup> Ibid., 69.

<sup>10</sup> Ibid., 70.

<sup>11</sup> Richard Kissel, Editor, "Glossary of Key Information Security Terms, NSISTIR 7298, Revision 2," 179. 2558

<http://nvlpubs.nist.gov/nistpubs/ir/2013/NIST-IR-7298r2.pdf> (เข้าดูเมื่อ 5 กรกฎาคม 2559)

## ภาคผนวก ง ข้อควรพิจารณาในการตรวจสอบภายในด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

องค์ประกอบต่อไปนี้ (ซึ่งจัดตามกิจกรรมซึ่งได้อธิบายมาแล้วในแนวปฏิบัติฉบับนี้) ทำหน้าที่ร่วมกันเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ นอกจากนี้ ยังได้รวมข้อพิจารณาในการเฝ้าติดตามประสิทธิผลของการปฏิบัติงานไว้ด้วย:

### องค์ประกอบที่ 1: การกำกับดูแลความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

- เป้าหมายเชิงกลยุทธ์พร้อมกับผู้มีส่วนได้เสียที่ต้องรับผิดชอบ และบทบาท ภาระหน้าที่ที่ชัดเจน
- สายการรายงานที่ช่วยส่งเสริมอำนาจตามภาระหน้าที่และวัตถุประสงค์ที่เหมาะสม
- มีความเชี่ยวชาญในการใช้เครื่องมือด้านความมั่นคงปลอดภัย และบังคับใช้นโยบาย
- องค์ประกอบของวิธีปฏิบัติ ประกอบด้วย
  - การกำหนดและสื่อสารถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้
  - กำหนดนโยบายความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์
  - ดำเนินการประเมินความเสี่ยงและเฝ้าติดตามบนพื้นฐานของเหตุผลและวิธีการที่มีความสม่าเสมอ
  - การอบรมและการจัดกำลังคนเข้าทำงานเพื่อนำกลยุทธ์การเฝ้าติดตามความมั่นคงปลอดภัยมาปรับใช้เพื่อสร้างความยั่งยืนเมื่อต้องการขององค์กรมีการเปลี่ยนแปลง
  - กำหนดให้มีการตรวจสอบอย่างเป็นอิสระในเรื่องความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ที่บุคคลภายนอกเป็นผู้ผลิต หรือขายสินค้า หรือให้บริการเฉพาะอย่าง
- การสื่อสารอย่างต่อเนื่อง มาตราวัด การรายงาน และการแกะรอยการกระทำ
- การบริหารเหตุการณ์ผิดปกติ (Incident Management)
- การวางแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องสถานการณ์จำลองด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์
- ความชัดเจนและการมีส่วนร่วมของผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการ

## องค์ประกอบที่ 2: การจัดทำทะเบียนสินทรัพย์สารสนเทศ

- **รายการทะเบียนข้อมูล (Inventory of data):** ผู้บริหารจะระบุและจัดกลุ่มประเภทและสถานที่ของข้อมูลสำคัญและอ่อนไหว ไม่ว่าจะเก็บที่ภายในหรือภายนอกองค์กรก็ตาม
- **รายการทะเบียนอุปกรณ์ที่ได้รับอนุญาตและไม่ได้รับอนุญาต:** อุปกรณ์ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึงเครือข่าย (การจัดทำทะเบียน การติดตาม และการแก้ไข) และอุปกรณ์ซึ่งไม่ได้รับอนุญาตที่ตรวจพบจะถูกลบออกไป
  - เฝ้าติดตามจำนวนอุปกรณ์ที่ไม่ได้รับอนุญาตบนเครือข่ายองค์กร และระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการลบอุปกรณ์ที่ไม่ได้รับอนุญาตออกไปจากเครือข่าย
  - ตามรอยร้อยละของระบบบนเครือข่ายองค์กรที่ไม่ได้มีการพิสูจน์ตัวตนผู้ใช้งานในการเข้าถึงเครือข่ายองค์กร
  - จัดทำรายการทะเบียนอุปกรณ์เครือข่าย เครื่องแม่ข่าย และอุปกรณ์ผู้ใช้งานให้เป็นปัจจุบันเสมอ
- **รายการทะเบียนซอฟต์แวร์ที่ได้รับอนุญาตและไม่ได้รับอนุญาต:** ทำให้มั่นใจว่าซอฟต์แวร์ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้นที่ถูกติดตั้ง/สั่งให้ทำงานบนเครือข่าย (จัดทำทะเบียน ตามรอย และแก้ไข) และเชื่อมั่นได้ว่าการป้องกันซอฟต์แวร์ที่ไม่ได้รับอนุญาตไม่ให้เกิดการติดตั้ง ถ้าตรวจพบซอฟต์แวร์ที่ไม่ได้รับอนุญาตควรลบออกในเวลาที่เหมาะสม
  - จำนวนรายการซอฟต์แวร์ที่ไม่ได้รับอนุญาตในเครือข่ายและเวลาเฉลี่ยที่ถูกใช้ในการลบซอฟต์แวร์ที่ไม่ได้รับอนุญาตออกจากเครือข่าย
  - ร้อยละของระบบขององค์กรที่ไม่ได้ใช้งานซอฟต์แวร์บัญชีขาว/บัญชีดำ
  - จำนวนซอฟต์แวร์แอปพลิเคชันที่ถูกบล็อกโดยซอฟต์แวร์บัญชีขาว/บัญชีดำขององค์กร
  - ร้อยละของระบบที่ได้รับการเพิ่มความแข็งแกร่งให้แก่ระบบ (Hardened Systems)

## องค์ประกอบที่ 3: การตั้งค่าความมั่นคงปลอดภัยที่เป็นมาตรฐาน

- **การตั้งค่าความมั่นคงปลอดภัยสำหรับอุปกรณ์และซอฟต์แวร์บนอุปกรณ์พกพา คอมพิวเตอร์พกพา เครื่องคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ และเครื่องแม่ข่าย:** สร้าง นำมาใช้งาน และบริหารจัดการอย่างว่องไว (ตามรอย รายงาน แก้ไข) การตั้งค่าความมั่นคงปลอดภัย
  - ร้อยละของระบบขององค์กรที่ไม่ได้รับการตั้งค่าตามมาตรฐานการตั้งค่าที่ได้รับอนุมัติ

- ร้อยละของระบบขององค์กรที่มีการตั้งค่าความมั่นคงปลอดภัยที่ไม่ได้ถูกบังคับใช้โดยเทคนิคของระบบบริหารการตั้งค่า
- ร้อยละของระบบขององค์กรที่ยังไม่ได้รับการปิดช่องโหว่ด้านความมั่นคงปลอดภัยให้เป็นปัจจุบันด้วยซอฟต์แวร์ระบบปฏิบัติการล่าสุดที่มีอยู่
- ร้อยละของระบบขององค์กรที่ยังไม่ได้รับการปิดช่องโหว่ด้านความมั่นคงปลอดภัยให้เป็นปัจจุบัน ด้วยแอปพลิเคชันซอฟต์แวร์ทางธุรกิจล่าสุดที่มีอยู่
- การตั้งค่าความมั่นคงปลอดภัยสำหรับอุปกรณ์เครือข่าย เช่น ไฟร์วอลล์ เราเตอร์ และ สวิตช์: สร้าง นำมาใช้งาน และบริหารจัดการอย่างว่องไว (ตามรอย รายงาน แก้ไข) การตั้งค่าความมั่นคงปลอดภัย
  - ปริมาณและความถี่ของการเปลี่ยนแปลงการตั้งค่าระบบเครือข่าย
  - ระยะเวลาเฉลี่ยในการแจ้งเตือนผู้ดูแลระบบขององค์กรให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงการตั้งค่าโดยไม่ได้รับอนุญาต และระยะเวลาเฉลี่ยในการบล็อก/กักกัน การเปลี่ยนแปลงบนเครือข่าย

#### องค์ประกอบที่ 4: การบริหารการเข้าถึงสารสนเทศ

- การควบคุมการใช้สิทธิของผู้ดูแลระบบ: เผ่าติดตามการใช้ การแต่งตั้ง และการตั้งค่าของสิทธิการใช้งานที่เป็นของผู้ดูแลระบบในคอมพิวเตอร์ เครือข่าย และระบบงาน/แอปพลิเคชัน
- การเฝ้าติดตามและควบคุมบัญชีผู้ใช้งาน: บริหารวงจรชีวิตของบัญชีผู้ใช้งานระบบและระบบงาน/แอปพลิเคชัน (การสร้าง การใช้งาน บัญชีที่ไม่เคลื่อนไหว และการลบ)
- การควบคุมการเข้าถึงโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของ "ความจำเป็นที่ต้องทราบ" (the need to know): ตามรอย ควบคุม บล็อก และแก้ไข การเข้าถึงสินทรัพย์ที่สำคัญให้มีความปลอดภัย (เช่น สารสนเทศ ทรัพยากร ระบบ)
- ประชากรผู้ใช้งาน: กระบวนการเข้าถึงของผู้ใช้งานต้องคำนึงถึงทุกคนที่มีสิทธิเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญได้ ซึ่งรวมถึงผู้ใช้งานทั้งภายในและภายนอกองค์กร องค์กรส่วนใหญ่จะมีพนักงาน ที่ปรึกษา และผู้ขาย ซึ่งเข้าถึงข้อมูลได้จากภายในและจากภายนอก รวมถึงกลุ่มบุคคลที่สามเมื่อมีการโอนข้อมูลออกไปให้



## องค์ประกอบที่ 5: การตอบสนองและการแก้ไขโดยทันที

- การปรับปรุงโครงการเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง เริ่มจากการให้ข้อเสนอแนะและดำเนินการให้เสร็จสมบูรณ์ภายในเวลาที่เหมาะสม
- ประเมินช่องโหว่ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภัยคุกคาม และระบุช่องว่างที่มี
- วัดผลการปฏิบัติงานและเปรียบเทียบกับเกณฑ์เทียบเคียงในอุตสาหกรรมเดียวกัน (Industry Benchmark) และองค์กรอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน
- กำหนดความรู้ ทักษะ และความสามารถที่เฉพาะเจาะจงซึ่งจำเป็นต่อการสนับสนุนโครงการ
- ต่อไปนี้เป็นรายการตัวอย่างของเกณฑ์วัดบางเกณฑ์:
  - ปริมาณและร้อยละของการแก้ไขที่มีความยั่งยืน แยกตามสถานที่ตั้ง/ฝ่ายงาน/พนักงาน
  - จำนวนช่องโหว่ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและช่องกเว้นของนโยบายแยกตามสถานที่ตั้ง/ฝ่ายงาน/พนักงาน
  - ค่าคะแนนการปฏิบัติตามแพลตฟอร์ม (Platform compliance scores) แยกตามสถานที่ตั้ง/ฝ่ายงาน

## องค์ประกอบที่ 6: การเฝ้าติดตามอย่างต่อเนื่อง

- การป้องกันซอฟต์แวร์ประสงค์ร้าย (Malware defense): ควบคุมการติดตั้ง การแพร่กระจาย การสั่งให้รหัสซอฟต์แวร์ประสงค์ร้าย (Malicious code) ทำงาน มีการปรับปรุงมาตรการป้องกันโดยเร็ว รวบรวมข้อมูล ดำเนินการแก้ไข
- การจำกัดและการควบคุมพอร์ตของเครือข่าย ระเบียบวิธีการที่ใช้ในการสื่อสาร และเครื่องแม่ข่ายของเครือข่าย (Limitation and control of network ports, protocols and server): ตามรอย ควบคุม และแก้ไขการใช้พอร์ตในแรปฏิบัติงาน ระเบียบวิธีการที่ใช้ในการสื่อสาร และบริการที่ให้แก่อุปกรณ์ในเครือข่าย
- ความมั่นคงปลอดภัยของซอฟต์แวร์ระบบงาน/แอปพลิเคชัน (Application Software Security): ป้องกัน ตรวจสอบ และแก้ไขจุดอ่อนด้านความปลอดภัยของซอฟต์แวร์ ทั้งที่พัฒนาขึ้นเองภายในองค์กรและที่จัดซื้อ/จัดหามาใช้ทั้งหมด

- **การควบคุมการเข้าถึงแบบไร้สาย (Wireless access control):** ตามรอย ควบคุม และแก้ไขการใช้เครือข่ายแบบไร้สาย (Wireless LANs) จุดเข้าถึง (Access Point) และระบบลูกข่ายแบบไร้สาย (Wireless client systems)
- **การปกป้องเขตแดน (Boundary defense):** ตรวจสอบ ป้องกัน และ แก้ไข เส้นทางของเครือข่ายที่กำลังส่งต่อข้อมูลที่เครือข่ายมีระดับความน่าเชื่อถือที่ต่างกัน
- **การทดสอบการเจาะระบบ การทดสอบอีเมลหลอกลวง และ การดำเนินการโดยทีมจุกเงิน (Penetration tests, Phishing tests, and red team exercises):** ทดสอบความแข็งแกร่งของแนวป้องกันขององค์กร (เทคโนโลยี กระบวนการ และคน) ในภาพรวม
- **การบำรุงรักษา การเฝ้าติดตาม และการวิเคราะห์เหตุการณ์การเปลี่ยนแปลง (Maintenance, monitoring and analysis of change events):** รวบรวม จัดการ และวิเคราะห์เหตุการณ์ (events) และกรณีต่างๆ (Incidents) ที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะสามารถช่วยในการตรวจจับ ทำความเข้าใจ หรือกู้คืนสภาพจากการถูกโจมตีได้ รวมถึงการวิเคราะห์จากระบบที่ตรวจจับการบุกรุก (intrusion detection systems -- IDS) และทะเบียนบันทึก (Log) กิจกรรมของผู้ใช้งานที่มีสิทธิสูง
- **การปกป้องข้อมูล/การป้องกันข้อมูลสูญหาย (Data protection/data loss prevention):** ป้องกัน/บรรเทาผลกระทบจากการถูกจารกรรมข้อมูล เพื่อให้มั่นใจได้ในเรื่อง ความเป็นส่วนตัว/ความสมบูรณ์ถูกต้องของข้อมูล การนำเครื่องมือมาช่วย ตามสมควร

## ผู้เขียน/ผู้สนับสนุนข้อมูล

Bradley C. Ames CRMA CISA

Forrest R. foster CISA

Caroline Glunn CIA CISA

Mike Lynn CRMA

Dean Nakama

Tim Penrose CIA CISA

Sajay Rai CISM

## เกี่ยวกับสมาคม

สมาคมผู้ตรวจสอบภายใน (IIA) เป็นหน่วยงานด้านการตรวจสอบภายในที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในการเป็นผู้ให้การสนับสนุนผู้ให้ความรู้ และผู้กำหนดมาตรฐาน แนวทางปฏิบัติต่างๆ และวุฒิบัตรรับรองคุณวุฒิต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพตรวจสอบภายใน สมาคมก่อตั้งขึ้นในปีพ.ศ. 2484 ในปัจจุบัน IIA ได้ให้บริการสมาชิกมากกว่า 185,000 คน จากมากกว่า 170 ประเทศและดินแดน สำนักงานใหญ่ของสมาคมตั้งอยู่ที่เลคแมรี่ (Lake Mary) มลรัฐฟลอริดา สหรัฐอเมริกา สำหรับข้อมูลเพิ่มเติมโปรดเยี่ยมชม [www.globaliia.org](http://www.globaliia.org) หรือ [www.theiia.org](http://www.theiia.org)

## เกี่ยวกับแนวทางเสริม (Supplemental Guidance)

แนวทางเสริมเป็นส่วนหนึ่งของกรอบการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายในที่เป็นสากล (IPPF) ของ IIA และให้แนวทางเพิ่มเติม (ไม่บังคับ) สำหรับการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงานตรวจสอบภายใน โดยที่แนวทางเสริมสนับสนุนมาตรฐาน แนวทางเสริมจึงไม่ได้ต้องการที่จะเชื่อมโยงโดยตรงกับความสำเร็จในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรฐาน แต่มีวัตถุประสงค์เพื่อพูดถึงประเด็นเฉพาะ รวมทั้งประเด็นบางประเด็นของบางภาคส่วน กับมีกระบวนการและวิธีการโดยรายละเอียดใส่ไว้ให้ด้วย แนวทางนี้ได้รับการรับรองโดย IIA โดยผ่านกระบวนการสอบทานและการอนุมัติอย่างเป็นทางการมาแล้ว

### แนวปฏิบัติ (Practice Guides)

แนวปฏิบัติเป็นรูปแบบหนึ่งของแนวทางเสริม (Supplemental Guidance) ที่ให้แนวทางสำหรับการดำเนินกิจกรรมตรวจสอบภายในโดยละเอียด ซึ่งรวมถึงรายละเอียดของกระบวนการและวิธีการต่างๆ เช่น เครื่องมือและเทคนิค โปรแกรม และขั้นตอนที่ละเอียด รวมถึงตัวอย่างผลงานที่ส่งมอบ ในฐานะที่แนวปฏิบัติถือเป็นส่วนหนึ่งของกรอบการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายในที่เป็นสากล (IPPF) จึงเพียงแค่แนะนำให้ปฏิบัติสอดคล้องกับแนวปฏิบัติ (แต่ไม่บังคับ) แนวปฏิบัติได้รับการรับรองโดย IIA โดยผ่านกระบวนการสอบทานและการอนุมัติอย่างเป็นทางการมาแล้ว

แนวการตรวจสอบเทคโนโลยีสารสนเทศระดับโลก (Global Technologies Audit Guide—GTAG) เป็นรูปแบบหนึ่งของแนวปฏิบัติที่เขียนขึ้นโดยใช้ภาษาธุรกิจที่ตรงไปตรงมา เพื่อกล่าวถึงประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การควบคุม หรือความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศภายใน ในช่วงเวลาที่เหมาะสม

สำหรับเอกสารแนะนำแนวทางอื่นๆ ที่จัดทำและรับรองโดยสมาคมผู้ตรวจสอบภายใน ท่านสามารถเยี่ยมชมเว็บไซต์ของเราได้ที่ [www.globaliia.org/standards-guidance](http://www.globaliia.org/standards-guidance) หรือ [www.theiia.org/guidance](http://www.theiia.org/guidance)

## ข้อความปฏิเสธความรับผิดชอบ

IIA ตีพิมพ์เอกสารนี้เพื่อจุดประสงค์ในการให้ข้อมูลและเพื่อการศึกษาเท่านั้น และไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คำตอบที่ชัดเจนที่สุดสำหรับสถานการณ์เฉพาะแต่ละสถานการณ์ ดังนั้น จึงมีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเท่านั้น IIA จึงใคร่แนะนำให้ท่านขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญอิสระซึ่งมีความรู้เกี่ยวข้องกับสถานการณ์เฉพาะนั้นๆ IIA จะไม่รับผิดชอบใดๆ ต่อการที่ผู้ใดก็ตามเชื่อและอาศัยคำแนะนำนี้แต่เพียงอย่างเดียว

## ลิขสิทธิ์

ลิขสิทธิ์ © สมาคมผู้ตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2559

หากต้องการขออนุญาตทำซ้ำ โปรดติดต่อ [guidance@theiia.org](mailto:guidance@theiia.org)

16 กันยายน 2559